

HỘI ĐỒNG CHỈ ĐẠO XUẤT BẢN
SÁCH XÃ, PHƯỜNG, THỊ TRẤN

70

CÂU HỎI - ĐÁP

VỀ

**ĐỘI THIẾU NIÊN
TIỀN PHONG
HỒ CHÍ MINH**

**NHÀ XUẤT BẢN
CHÍNH TRỊ QUỐC GIA**

**NHÀ XUẤT BẢN
KIM ĐỒNG**

**70 CÂU HỎI - ĐÁP VỀ
ĐỘI THIẾU NIÊN TIỀN PHONG
HỒ CHÍ MINH**

HỘI ĐỒNG CHỈ ĐẠO XUẤT BẢN

Chủ tịch Hội đồng

PGS.TS. NGUYỄN THẾ KỶ

Phó Chủ tịch Hội đồng

TS. HOÀNG PHONG HÀ

Thành viên

TRẦN QUỐC DÂN

TS. NGUYỄN ĐỨC TÀI

TS. NGUYỄN AN TIÊM

NGUYỄN VŨ THANH HẢO

**HỘI ĐỒNG ĐỘI TRUNG ƯƠNG
NGUYỄN THỊ THANH THỦY - LÊ ANH QUÂN**

**70 CÂU HỎI - ĐÁP VỀ
ĐỘI THIẾU NIÊN TIỀN PHONG
HỒ CHÍ MINH**

**NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ
QUỐC GIA - SỰ THẬT**

**NHÀ XUẤT BẢN
KIM ĐỒNG**

HÀ NỘI - 2014

LỜI NHÀ XUẤT BẢN

Đội Thiếu niên Tiên phong Hồ Chí Minh là một tổ chức thiếu niên, nhi đồng do Chủ tịch Hồ Chí Minh và Đảng Cộng sản Việt Nam sáng lập ngày 15-5-1941 tại thôn Nà Mạ, xã Trường Hà, huyện Hà Quảng, tỉnh Cao Bằng và được Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh phụ trách, hướng dẫn. Đội là nòng cốt trong các phong trào thiếu nhi, là lực lượng giáo dục trong và ngoài nhà trường, là lực lượng dự bị của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh.

Ra đời theo yêu cầu của lịch sử và song hành cùng lịch sử dân tộc, Đội Thiếu niên Tiên phong Hồ Chí Minh đã trải qua chặng đường hơn 70 năm, với lớp lớp thiếu niên, nhi đồng đã dũng cảm cùng cha anh trong công cuộc giành và bảo vệ nền độc lập dân tộc, thống nhất Tổ quốc; hăng hái thi đua học tốt, làm nhiều việc tốt xứng đáng là Cháu ngoan Bác Hồ.

Việc thành lập Đội Thiếu niên Tiên phong Hồ Chí Minh có tầm quan trọng nhằm tập hợp các em trong cùng độ tuổi thiếu niên, nhi đồng; phấn đấu rèn luyện, giúp đỡ các đội viên phát triển mọi khả năng trong học tập, hoạt động, vui chơi, thực hiện quyền và bổn phận theo *Luật bảo vệ, chăm sóc và giáo dục trẻ em*;

đoàn kết, hợp tác với các tổ chức, phong trào thiếu nhi ở khu vực và thế giới vì những quyền của trẻ em, vì hòa bình, hạnh phúc của các dân tộc.

Nhằm cung cấp những tư liệu phục vụ cho việc tổ chức các hoạt động truyền thống của Đội, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia - Sự thật phối hợp với Nhà xuất bản Kim Đồng xuất bản cuốn sách ***70 câu hỏi - đáp về Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh*** do các tác giả Nguyễn Thị Thanh Thủy và Lê Anh Quân biên soạn. Dưới dạng hỏi - đáp, cuốn sách cung cấp những nội dung cơ bản về lịch sử ra đời, tổ chức, quá trình xây dựng, phát triển cùng những chặng đường vẻ vang của Đội.

Xin trân trọng giới thiệu cuốn sách cùng bạn đọc.

Tháng 11 năm 2014

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA - SỰ THẬT

LỜI NÓI ĐẦU

Ra đời, trưởng thành và lớn mạnh song hành cùng đất nước, cùng dân tộc qua các thời kỳ của cách mạng Việt Nam, Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh đã được thành lập hơn 70 mùa xuân. Nhằm giúp các cơ sở Đội, phụ trách Đội và đội viên, thiếu nhi trong cả nước có tư liệu phục vụ việc tổ chức các hoạt động giáo dục truyền thống của Đội, Hội đồng Đội Trung ương biên soạn cuốn sách: ***70 câu hỏi - đáp về Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh***. Cuốn sách bao gồm những câu hỏi và đáp án ngắn gọn về lịch sử ra đời, tổ chức, xây dựng, phát triển và trưởng thành, những phong trào hoạt động sôi nổi, những gương đội viên thiếu nhi tiêu biểu, những công trình ghi dấu ấn tuổi thơ... trong suốt chặng đường lịch sử vẻ vang của Đội.

Trân trọng giới thiệu đến các cơ sở Đội, phụ trách Đội, đội viên, thiếu nhi cả nước và hy vọng

cuốn sách sẽ là cẩm nang bổ ích phục vụ cho các hoạt động Đội Thiếu niên Tiên phong Hồ Chí Minh trong thời gian tới.

HỘI ĐỒNG ĐỘI TRUNG ƯƠNG

Câu hỏi 1: Em hãy cho biết những vấn đề chung về Đội Thiếu niên Tiên phong Hồ Chí Minh?

Trả lời:

Đội Thiếu niên Tiên phong Hồ Chí Minh là tổ chức của thiếu nhi Việt Nam do Đảng Cộng sản Việt Nam và Chủ tịch Hồ Chí Minh sáng lập, Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh phụ trách.

Đội Thiếu niên Tiên phong Hồ Chí Minh là trường học giáo dục thiếu nhi Việt Nam trong và ngoài nhà trường, là đội dự bị của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh; là lực lượng nòng cốt trong các phong trào thiếu nhi.

Đội Thiếu niên Tiên phong Hồ Chí Minh được tổ chức và hoạt động trong nhà trường và trên địa bàn dân cư.

Đội Thiếu niên Tiên phong Hồ Chí Minh lấy năm điều Bác Hồ dạy thiếu niên, nhi đồng làm mục tiêu phấn đấu, rèn luyện cho đội viên, giúp đỡ thiếu nhi trong học tập, hoạt động, vui chơi, thực hiện quyền và bổn phận theo *Công ước của Liên hợp quốc về Quyền trẻ em; Luật Bảo vệ, chăm sóc và giáo dục trẻ em.*

Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh đoàn kết, hợp tác với các tổ chức, phong trào thiếu nhi ở khu vực và thế giới vì quyền lợi của trẻ em, vì hòa bình, hạnh phúc của các dân tộc.

Câu hỏi 2: Em hãy cho biết hoàn cảnh ra đời của Hội Nhi đồng Cứu quốc (nay là Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh)?

Trả lời:

Tháng 1-1941, lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc bí mật về nước ở vùng Pắc Bó (Cao Bằng) để trực tiếp lãnh đạo phong trào cách mạng Việt Nam. Đây là sự kiện hết sức quan trọng trong tiến trình phát triển của cách mạng nước ta.

Tháng 5-1941, Hội nghị lần thứ tám của Trung ương Đảng được tổ chức do lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc với tư cách là đại diện của Quốc tế Cộng sản triệu tập và chủ trì. Hội nghị chủ trương tổ chức ra các đoàn thể cứu quốc và thành lập Việt Nam Độc lập Đồng minh (gọi tắt là Việt Minh). Hội Nhi đồng Cứu quốc ra đời ở Nà Mạ (Pắc Bó, Cao Bằng) và được gia nhập Mặt trận Việt Minh.

Câu hỏi 3: Em hãy cho biết những thiếu niên cộng sản đầu tiên của nước Việt Nam được Bác Hồ lựa chọn đưa sang Quảng Châu (Trung Quốc) để vừa học văn hóa, vừa bồi dưỡng

lý tưởng cách mạng trong năm 1925 - 1926 là những ai?

Trả lời:

Đó là 8 thiếu niên, người ít tuổi nhất là 12, người lớn tuổi nhất là 15, để giữ bí mật, tất cả đều lấy họ Lý theo họ của Bác Hồ (thời điểm này Bác Hồ lấy tên là Lý Thụy).

- Lý Tự Trọng tên thật là Lê Văn Trọng.
- Lý Văn Minh tên thật là Đinh Chương Long.
- Lý Thúc Chất tên thật là Vương Thúc Thoại.
- Lý Anh Tợ tên thật là Hoàng Tự.
- Lý Nam Thanh tên thật là Nguyễn Sinh Thản.
- Lý Trí Thông tên thật là Ngô Trí Thông.
- Lý Phương Đức tên thật là Ngô Hậu Đức (nữ).
- Lý Phương Thuận tên thật là Ngô Thị Tích (nữ).

Câu hỏi 4: Đội Thiếu niên Tiên phong Hồ Chí Minh thành lập ngày, tháng, năm nào? Ở đâu? Ai là đội trưởng đầu tiên của Đội? Ai là người phụ trách đầu tiên của Đội?

Trả lời:

- Ngày 15-5-1941, Hội Nhi đồng Cứu quốc nay là Đội Thiếu niên Tiên phong Hồ Chí Minh được thành lập tại thôn Nà Mạ, xã Trường Hà, huyện Hà Quảng, tỉnh Cao Bằng.

- Nông Văn Dền tức Kim Đồng là người đội trưởng đầu tiên của Đội.

- Anh Đức Thanh (tên thật là Đàm Minh Viễn) là người phụ trách đầu tiên của Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh.

Câu hỏi 5: Em hãy cho biết mục tiêu của Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh là gì?

Trả lời:

Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh lấy năm điều Bác Hồ dạy thiếu niên, nhi đồng làm mục tiêu phấn đấu rèn luyện cho đội viên, giúp đỡ thiếu nhi trong học tập, hoạt động, vui chơi, thực hiện quyền và bổn phận theo *Công ước Liên hợp quốc về quyền trẻ em, Luật bảo vệ, chăm sóc và giáo dục trẻ em*.

Hoạt động của Đội luôn bám sát mục tiêu giáo dục và đào tạo con người mới xã hội chủ nghĩa của Đảng, thống nhất với mục tiêu giáo dục của nhà trường phổ thông. Do đó, tổ chức Đội cùng với nhà trường và các lực lượng giáo dục khác kết hợp với nhau để giáo dục thiếu nhi ở cả trường học, trên địa bàn dân cư, trong giờ học và ngoài giờ lên lớp. Mục tiêu của Đội vừa mang ý nghĩa giáo dục lý tưởng cách mạng, định hướng chính trị xã hội chủ nghĩa, vừa mang tính thực tiễn. Tính lý tưởng thể hiện ở khẩu hiệu của Đội: *"Vì Tổ quốc xã hội chủ nghĩa, vì lý tưởng của Bác Hồ vĩ đại - Sẵn sàng!"*.

Câu hỏi 6: Từ ngày thành lập đến nay, theo từng giai đoạn cách mạng, Đội ta đã thay đổi tên gọi mấy lần? Ý nghĩa của những lần đổi tên đó?

Trả lời:

Để phù hợp với từng giai đoạn cách mạng, từ ngày thành lập đến nay, Đội Thiếu niên Tiên phong Hồ Chí Minh đã thay đổi các tên gọi như sau:

- Tháng 5-1941: Hội Nhi đồng Cứu quốc (sau này là Đội Nhi đồng Cứu quốc) có nhiệm vụ làm giao thông liên lạc, canh gác các cuộc họp bí mật cho cán bộ, dự bị đánh Tây đuổi Nhật. Đến năm 1946 làm nhiệm vụ giao thông liên lạc, trinh sát góp phần cùng cha anh tham gia vào các cuộc đấu tranh chống giặc đói, giặc dốt, giặc ngoại xâm.

- Tháng 3-1951: Sau Cách mạng Tháng Tám thành công, nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa ra đời mở ra kỷ nguyên mới cho dân tộc: Kỷ nguyên độc lập, tự do. Cuộc đấu tranh của nhân dân ta bước sang thời kỳ mới. Để phù hợp với nhiệm vụ cách mạng và cũng để khắc ghi mốc lịch sử quan trọng của đất nước, Đội Nhi đồng Cứu quốc chính thức đổi tên thành Đội Thiếu nhi Tháng Tám.

- Tháng 11-1956: Thắng lợi to lớn của nhân dân ta trong chiến dịch Điện Biên Phủ đã kết thúc cuộc kháng chiến chín năm chống thực dân Pháp (1946 - 1954), đất nước bị chia cắt làm hai miền: Miền Bắc được hoàn toàn giải phóng, bước

vào công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội; miền Nam dưới ách xâm lược của đế quốc Mỹ, không ngại gian khổ, hy sinh đứng lên chống Mỹ, cứu nước nhằm mục tiêu thống nhất đất nước. Tổ chức Đội được đổi tên thành Đội Thiếu niên Tiên phong Việt Nam với ý nghĩa "Tuổi nhỏ làm việc nhỏ, tùy theo sức của mình", Đội luôn tiên phong xung kích đi đầu trong mọi hoạt động, góp phần nhỏ bé của mình cùng cha anh chống Mỹ, cứu nước.

- Ngày 30-1-1970: Thực hiện *Di chúc* thiêng liêng của Bác Hồ, thể theo nguyện vọng thiết tha của thế hệ trẻ, của đội viên thiếu nhi cả nước và đề nghị của Đoàn Thanh niên Lao động Việt Nam, nhân kỷ niệm 40 năm ngày thành lập Đảng (3-2-1931 - 3-2-1970), Ban Chấp hành Trung ương Đảng quyết nghị cho tổ chức Đội được mang tên Bác Hồ vĩ đại: *Đội Thiếu niên Tiên phong Hồ Chí Minh*. Điều này có ý nghĩa rất to lớn, đó là để tưởng nhớ đến công ơn vun trồng, dạy dỗ, nâng niu thiếu niên, nhi đồng của Bác Hồ và Đảng ta với mong muốn thế hệ trẻ Việt Nam suốt đời trung thành với lý tưởng của Người, đưa sự nghiệp của Đảng đến thắng lợi hoàn toàn.

Câu hỏi 7: Em hãy cho biết có bao nhiêu hội viên nhi đồng (nay là đội viên) được tuyên thệ dưới cờ Đội trong ngày thành lập? Đó là những ai?

Trả lời:

Có 5 hội viên nhi đồng (nay là đội viên) được tuyên thệ dưới cờ Đội trong ngày thành lập. Đó là:

- Nông Văn Dền bí danh Kim Đồng là đội trưởng.
- Nông Văn Thàn bí danh Cao Sơn.
- Lý Văn Tinh bí danh Thanh Minh.
- Lý Thị Nì bí danh Thủy Tiên.
- Lý Thị Xậu bí danh Thanh Thủy.

Câu hỏi 8: Hãy tóm tắt tiểu sử người Đội trưởng đầu tiên của Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh?

Trả lời:

Kim Đồng - người Đội trưởng đầu tiên của Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh tên thật là Nông Văn Dền, người dân tộc Nùng, sinh năm 1929 tại thôn Nà Mạ, xã Xuân Hòa (nay là xã Trường Hà), huyện Hà Quảng, tỉnh Cao Bằng. Chưa đầy 10 tuổi đã sớm giác ngộ cách mạng, là một liên lạc viên dũng cảm, mưu trí, sáng tạo. Khi chuyển thư từ, công văn mật, anh đã nghĩ ra cách giấu vào các cần câu và đã nhiều lần vượt qua được sự kiểm soát gắt gao của địch. Một lần đi công tác, phát hiện địch đang lùng sục, anh đã đánh lạc hướng địch bảo vệ an toàn cho các cán bộ đang họp, bọn địch phát hiện và bắn theo, Kim Đồng đã trúng đạn, anh hy sinh vào ngày 15-2-1943 (tức ngày

11 tháng Giêng) trên mảnh đất quê hương khi anh vừa tròn 14 tuổi.

Sự hy sinh cao đẹp của Kim Đồng đã được Đảng, Nhà nước và Quân đội nhân dân Việt Nam truy tặng danh hiệu Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân.

Câu hỏi 9: Điều lệ Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh được Ban Chấp hành Trung ương Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh thông qua tại Hội nghị lần thứ ba khóa IX có mấy chương? Bao nhiêu điều? Hãy nêu nội dung của các chương đó?

Trả lời:

Điều lệ Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh được Ban Chấp hành Trung ương Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh thông qua tại Hội nghị lần thứ ba khóa IX (ngày 23-7-2008) ngoài quy định những vấn đề chung về Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh và các biểu trưng của Đội, có 7 chương 19 điều.

- Chương I: Đội viên (được quy định từ điều 1 đến điều 4).

- Chương II: Nguyên tắc tổ chức và hoạt động của Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh (được quy định từ điều 5 đến điều 10).

- Chương III: Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh phụ trách nhi đồng (được quy định từ điều 11 đến điều 12).

- Chương IV: Tài chính của Đội (được quy định từ điều 13 đến điều 14).
- Chương V: Công tác kiểm tra của Đội (được quy định từ điều 15 đến điều 16).
- Chương VI: Khen thưởng và kỷ luật (được quy định từ điều 17 đến điều 18).
- Chương VII: Sửa đổi Điều lệ Đội (được quy định tại điều 19).

Câu hỏi 10: Em hãy cho biết nhiệm vụ của Đội Thiếu niên Tiên phong Hồ Chí Minh là gì?

Trả lời:

Đội Thiếu niên Tiên phong Hồ Chí Minh có ba nhiệm vụ:

- Các tập thể Đội và đội viên đều phải phấn đấu, rèn luyện thực hiện tốt năm điều Bác Hồ dạy thiếu niên, nhi đồng để trở thành con ngoan, trò giỏi, bạn tốt, công dân tốt, đoàn viên Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh.
- Các tập thể Đội Thiếu niên Tiên phong Hồ Chí Minh phải có trách nhiệm giúp đỡ đội viên phát triển mọi khả năng trong học tập, hoạt động, vui chơi...
- Các tập thể Đội Thiếu niên Tiên phong Hồ Chí Minh và đội viên phải thực hiện các quyền và bổn phận của trẻ em đã được nêu trong *Công ước của Liên hợp quốc về Quyền trẻ em, Luật Bảo vệ, chăm sóc và giáo dục trẻ em*.

Câu hỏi 11: Em hãy cho biết các biểu trưng của Đội Thiếu niên Tiên phong Hồ Chí Minh? Các biểu trưng đó được quy định ở đâu?

Trả lời:

Các biểu trưng của Đội Thiếu niên Tiên phong Hồ Chí Minh được Điều lệ Đội Thiếu niên Tiên phong Hồ Chí Minh (Hội nghị Ban Chấp hành Trung ương Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh lần thứ ba khóa IX thông qua ngày 23-7-2008) quy định và thực hiện thống nhất trong cả nước, gồm:

- Cờ Đội: Nền đỏ, hình chữ nhật, chiều rộng bằng hai phần ba chiều dài, ở giữa có huy hiệu Đội. Đường kính của huy hiệu Đội bằng hai phần năm chiều rộng cờ.

- Huy hiệu Đội: Hình tròn, ở trong có hình Măng non trên nền cờ đỏ sao vàng, ở dưới có băng chữ "Sẵn sàng".

- Khăn quàng: Bằng vải, màu đỏ (gọi là khăn quàng đỏ), hình tam giác cân, đường cao bằng một phần tư cạnh đáy.

- Đội ca: Bài hát *Cùng nhau ta đi lên*, nhạc và lời của Phong Nhã.

- Khẩu hiệu Đội:

"Vì Tổ quốc xã hội chủ nghĩa, vì lý tưởng của Bác Hồ vĩ đại - Sẵn sàng!".

Câu hỏi 12: Ý nghĩa của Huy hiệu Đội là gì? Đội viên đeo Huy hiệu Đội ở vị trí nào?

Trả lời:

Ý nghĩa của Huy hiệu Đội là:

- Nền đỏ sao vàng là màu của cờ Tổ quốc.
- Măng non tượng trưng cho lứa tuổi thiếu nhi là thế hệ tương lai của đất nước, của dân tộc Việt Nam anh hùng.
- Chữ "Sẵn sàng" là khẩu hiệu hành động của của Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh.

Đội viên Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh đeo Huy hiệu Đội ở ngực áo bên trái. Đeo Huy hiệu khi đến trường, sinh hoạt Đội và tham gia các hoạt động của Đội.

Đeo Huy hiệu Đội là niềm tự hào của người đội viên, nhắc nhở đội viên học tập và rèn luyện, sẵn sàng kế tục sự nghiệp cách mạng vẻ vang của Đảng, Bác Hồ và của dân tộc.

Câu hỏi 13: Em hãy cho biết ý nghĩa của khăn quàng đỏ?

Trả lời:

Khăn quàng đỏ là một phần của cờ Tổ quốc, màu đỏ tượng trưng cho lý tưởng cách mạng. Đeo khăn quàng đỏ đội viên tự hào về Tổ quốc, về Đảng Cộng sản Việt Nam, về Bác Hồ vĩ đại, về nhân dân Việt Nam anh hùng và nguyện phấn đấu

để trở thành đoàn viên Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh.

Câu hỏi 14: Em hãy cho biết các quy định về điều kiện và thủ tục để kết nạp thiếu nhi vào Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh?

Trả lời:

Thiếu niên Việt Nam từ 9 đến 15 tuổi có những điều kiện sau đây đều được kết nạp vào Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh:

- Thừa nhận Điều lệ Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh.

- Tự nguyện xin vào Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh.

- Được quá nửa số đội viên trong Chi đội đồng ý.

Sau khi tiếp nhận ý kiến hoặc nhận được đơn của thiếu nhi, Chi đội hoặc Lớp nhi đồng họp xét và biểu quyết công khai từng người một. Người xin vào Đội phải được quá nửa số đội viên (nhi đồng) trong Chi đội (lớp) đồng ý thì được kết nạp.

Ban Chấp hành Đoàn hoặc Hội đồng Đội cấp xã ra quyết định chuẩn y kết nạp đội viên.

Câu hỏi 15: Em hãy cho biết lời hứa của đội viên Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh?

Trả lời:

Lời hứa đội viên là lời thề của đội viên khi được kết nạp vào Đội Thiếu niên Tiền phong

Hồ Chí Minh và suốt quá trình sinh hoạt, hoạt động của mình trong tổ chức Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh.

- Thực hiện tốt năm điều Bác Hồ dạy thiếu niên, nhi đồng: Là thể hiện quyết tâm trong học tập, rèn luyện toàn diện để trở thành con ngoan, trò giỏi, đội viên tốt, xứng đáng là cháu ngoan của Bác Hồ.

- Tuân theo Điều lệ Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh: Là thể hiện tính kỷ luật của đội viên trong tổ chức của mình và ý thức xây dựng tổ chức Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh vững mạnh và phát triển.

- Giữ gìn danh dự Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh: Là thể hiện trách nhiệm của đội viên trong việc giữ gìn và phát huy truyền thống Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh và làm đẹp phẩm chất của mỗi đội viên.

Câu hỏi 16: Em hãy cho biết đội viên Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh có nhiệm vụ gì?

Trả lời:

Đội viên Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh có ba nhiệm vụ:

- Thực hiện Điều lệ, nghị thức Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh và Chương trình Rèn luyện đội viên.

- Thực hiện năm điều Bác Hồ dạy để trở thành con ngoan, trò giỏi, đội viên tốt, Cháu ngoan Bác Hồ, đoàn viên Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh.

- Làm gương tốt cho thiếu niên, nhi đồng; giúp đỡ thiếu niên và nhi đồng trở thành đội viên Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh. Tích cực tham gia công tác nhi đồng.

Câu hỏi 17: Em hãy cho biết có mấy yêu cầu đối với đội viên được quy định trong nghi thức Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh?

Trả lời:

Có bảy yêu cầu đối với đội viên được quy định trong nghi thức Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh, bao gồm:

- Thuộc, hát đúng Quốc ca, Đội ca và một số bài hát truyền thống, sinh hoạt tập thể của Đội.

- Thắt khăn, tháo khăn quàng đỏ.

- Chào kiểu đội viên.

- Thực hiện các động tác cầm cờ, giương cờ, vác cờ, kéo cờ.

- Hô, đáp khẩu hiệu Đội.

- Thực hiện các động tác cá nhân tại chỗ và di động, các động tác trong đội hình, đội ngũ và nghi lễ của Đội.

- Biết ba bài trống của Đội.

Câu hỏi 18: Em hãy cho biết có bao nhiêu nghi lễ của Đội được quy định trong nghi thức Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh?

Trả lời:

Có chín nghi lễ của Đội được quy định trong nghi thức Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh:

- Lễ chào cờ;
- Lễ diễu hành;
- Lễ duyệt Đội;
- Lễ kết nạp đội viên;
- Lễ công nhận chỉ đội;
- Lễ trưởng thành đội viên;
- Lễ thành lập liên đội tạm thời;
- Đại hội Đội;
- Đại hội Cháu ngoan Bác Hồ.

Câu hỏi 19: Em hãy cho biết có bao nhiêu đội hình của Đội được quy định trong nghi thức Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh?

Trả lời:

Có bốn loại đội hình được quy định trong nghi thức Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh:

- **Đội hình hàng dọc:** Được dùng để tập hợp điểm số, báo cáo, khi tiến hành hoặc tổ chức các hoạt động.
- **Đội hình hàng ngang:** Được dùng khi tổ chức nói chuyện, lễ duyệt Đội, lễ chào cờ, tập hợp báo cáo toàn liên đội...

- **Đội hình chữ U:** Được dùng khi tổ chức lễ chào cờ, kết nạp đội viên và một số hoạt động ngoài trời.

- **Đội hình vòng tròn:** Được sử dụng khi tổ chức các hoạt động tập thể như: múa, hát, tổ chức trò chơi, lửa trại, sinh hoạt nội bộ ngoài trời.

Câu hỏi 20: Em hãy cho biết Đội Thiếu niên Tiên phong Hồ Chí Minh phụ trách, giúp đỡ nhi đồng như thế nào?

Trả lời:

Đội Thiếu niên Tiên phong Hồ Chí Minh giúp đỡ nhi đồng làm theo năm điều Bác Hồ dạy, xứng đáng là con ngoan, trò giỏi, bạn tốt và trở thành đội viên Đội Thiếu niên Tiên phong Hồ Chí Minh. Điều này đòi hỏi đội viên Đội Thiếu niên Tiên phong Hồ Chí Minh vừa làm gương cho các em noi theo, vừa biết cách hướng dẫn cho nhi đồng biết và thực hiện tốt năm điều Bác Hồ dạy thiếu niên, nhi đồng, chỉ cho các em biết việc nào nhi đồng nên làm, việc nào là tốt, việc làm nào là không nên, không tốt, cần phải tránh.

Mỗi liên, chi đội có trách nhiệm tổ chức, hướng dẫn hoạt động của nhi đồng theo Sao nhi đồng thuộc phạm vi trường mình, nơi ở của mình hoặc ở một trường kết nghĩa. Hằng tuần, phụ trách Sao hướng dẫn sao cùng sinh hoạt, vui chơi tập thể ít nhất một lần. Hằng tháng hoặc

vào các ngày lễ, các sao trong cùng một lớp hoặc cùng một nơi ở cần được vui chơi, sinh hoạt chung do anh, chị phụ trách hoặc thầy, cô giáo trực tiếp hướng dẫn.

Câu hỏi 21: Ngay sau khi đất nước giành được độc lập, Bác Hồ đã viết thư gửi thiếu nhi Việt Nam nhân ngày khai trường. Hãy cho biết tháng, năm cụ thể và nội dung chính Bác Hồ căn dặn thiếu nhi trong thư đó?

Trả lời:

Sau khi đất nước giành được độc lập, mặc dù bận rộn trăm công nghìn việc nhưng Bác Hồ vẫn dành cho thiếu niên, nhi đồng những tình cảm đặc biệt. Tháng 9-1945, nhân ngày khai trường đầu tiên dưới chế độ dân chủ cộng hòa, Bác Hồ đã viết thư cho các cháu học sinh trong cả nước với lời căn dặn ân cần: "... Non sông Việt Nam có trở nên tươi đẹp hay không, dân tộc Việt Nam có bước tới đài vinh quang để sánh vai với các cường quốc năm châu được hay không, chính là nhờ một phần rất lớn ở công học tập của các em"¹.

Thư của Bác đã được thiếu nhi cả nước học tập và tổ chức tuyên truyền, phổ biến rộng rãi và vẫn còn nguyên giá trị cho đến hôm nay.

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011, t.4, tr.35.

***Câu hỏi 22: Em hãy cho biết tên một số
Đội Thiếu nhi Cứu quốc ra đời vào năm 1945,
đã tổ chức những hoạt động gì để góp phần
chống Pháp xâm lược?***

Trả lời:

- Năm 1945, tại Thủ đô Hà Nội và các tỉnh, thành trong cả nước, hàng loạt Đội Thiếu niên, Nhi đồng Cứu quốc đã ra đời. Nổi tiếng là các đội: Đội Thiếu nhi Hoàng Văn Thụ, Đội Thiếu nhi Mai Hắc Đế, Đội Thiếu niên tình báo Bát Sắt, Đội Du kích thiếu niên Thành Huế, Đội Du kích thiếu niên Đình Bảng, Đội Thiếu niên xung phong cảm tử Biên Hòa, Đội Thiếu nhi Rạch Giá, Đội Thiếu nhi Chim Việt (Bạc Liêu), các đội thiếu nhi huyện Long Thành, các đội thiếu nhi ở Sài Gòn và Liên khu 5...

- Những hoạt động của các Đội Thiếu nhi tham gia chống giặc: diễu hành chống bọn phản cách mạng, làm liên lạc, theo dõi dò la tình hình của địch báo cho bộ đội biết, dẫn đường cho bộ đội, truyền mệnh lệnh của cấp trên, rải truyền đơn, trực tiếp tiêu diệt địch... đã góp phần đắc lực tiêu diệt quân địch, phá hủy và thu được nhiều vũ khí, đánh bại kế hoạch đánh nhanh thắng nhanh của kẻ thù, bảo vệ thành công các cơ quan đầu não của cách mạng.

***Câu hỏi 23: Em hãy cho biết có bao nhiêu
liệt sĩ thiếu niên Việt Nam tiêu biểu trong***

kháng chiến chống Pháp đã được Đảng, Nhà nước, Quân đội nhân dân Việt Nam truy tặng danh hiệu Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân?

Trả lời:

Có bốn thiếu niên Việt Nam tiêu biểu trong kháng chiến chống Pháp đã được Đảng, Nhà nước, Quân đội nhân dân Việt Nam truy tặng danh hiệu Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân. Đó là:

- Kim Đồng (tên thật là Nông Văn Dền) - người Đội trưởng đầu tiên của Đội, dân tộc Nùng, quê ở xã Trường Hà, huyện Hà Quảng, tỉnh Cao Bằng.

- Dương Văn Nội - Đội viên Đại đội tự vệ Thăng Long - Hà Nội, quê huyện Duy Tiên, tỉnh Hà Nam.

- Vừ A Dính - Liên lạc cho cơ sở Việt Minh tại địa phương, dân tộc Mông, quê ở huyện Tuần Giáo, tỉnh Lai Châu.

- Phạm Ngọc Đa - Đội viên Đội Du kích thiếu niên địa phương, quê ở huyện Tiên Lãng, thành phố Hải Phòng.

Câu hỏi 24: Em hãy cho biết "Phong trào Trần Quốc Toản" bắt nguồn từ đâu? Nội dung, ý nghĩa của phong trào là gì?

Trả lời:

Xuất phát từ tình hình thực tế của cuộc kháng chiến chống Pháp đang diễn ra từ Bắc đến Nam, từ những việc làm và sự đóng góp với tinh thần tự giác, yêu nước, yêu bộ đội, yêu nhân dân của thiếu nhi tham gia đánh giặc, góp phần vào chiến thắng Thu - Đông của quân và dân ta năm 1947 vào tháng 2-1948, Bác Hồ gửi thư cho thiếu nhi đề xuống sáng kiến tổ chức phong trào hành động cách mạng của thiếu nhi Việt Nam lấy tên là "Phong trào Trần Quốc Toản" với việc thành lập các đội Trần Quốc Toản.

Hoạt động của các đội Trần Quốc Toản là: "... giúp nhau học hành. Khi học rảnh, mỗi tuần mấy lần cả đội đem nhau đi giúp đồng bào. Trước thì giúp các nhà chiến sĩ, nhà thương binh, lần lượt giúp những nhà ít người. Sức các cháu làm được việc gì thì giúp việc ấy. Thí dụ: quét nhà, gánh nước, lấy củi, xay lúa, giữ em, dạy chữ quốc ngữ, v.v.."¹.

Như vậy, công việc đầu tiên của các đội Trần Quốc Toản như lời Bác Hồ dạy là "giúp nhau học hành", cho dù trong khói lửa chiến tranh, Bác vẫn đặt nhiệm vụ hàng đầu cho thiếu nhi là phải học tập, sau giờ học mới "đem nhau đi giúp đồng bào" và "giúp đồng bào tức là tham gia kháng chiến". Đây thể hiện sự quan tâm, chăm sóc vô

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.5, tr.478.

cùng to lớn của Bác Hồ đối với phong trào thiếu nhi Việt Nam.

"Phong trào Trần Quốc Toản" đã phát huy truyền thống "Tương thân, tương ái", "Uống nước nhớ nguồn" của dân tộc. Phong trào đã tạo nên một hoạt động mới thích hợp với lứa tuổi và điều kiện sinh hoạt của thiếu niên, nhi đồng; là niềm vui của tuổi thơ được góp phần thiết thực vào cuộc kháng chiến; giúp tổ chức Đội ngày càng trưởng thành, phát triển. "Phong trào Trần Quốc Toản" đã trở thành một nội dung công tác, gắn bó trong suốt nhiều năm hoạt động của Đội.

Câu hỏi 25: Từ khi Bác Hồ khởi xướng "Phong trào Trần Quốc Toản" đến nay, Hội đồng Đội Trung ương đã tổ chức gặp mặt, liên hoan "Chiến sĩ Trần Quốc Toản" toàn quốc mấy lần để tuyên dương, tôn vinh những thiếu nhi thực hiện tốt "Phong trào Trần Quốc Toản" trong cả nước?

Trả lời:

Hội đồng Đội Trung ương đã hai lần tổ chức gặp mặt, liên hoan "Chiến sĩ Trần Quốc Toản" để tuyên dương, tôn vinh những đội viên thiếu nhi thực hiện tốt "Phong trào Trần Quốc Toản" trong cả nước.

- Lần thứ I: Gặp mặt "Chiến sĩ nhỏ Trần Quốc

Toản" toàn quốc từ ngày 26 đến ngày 28-7-1978 tại Hà Nội. Có 300 đại biểu là đội viên, thiếu nhi xuất sắc trong "Phong trào Trần Quốc Toản" được các địa phương trong cả nước cử về dự.

- Lần thứ II: Liên hoan "Chiến sĩ giỏi Trần Quốc Toản" toàn quốc từ ngày 12 đến ngày 15-7-1997 tại Hà Nội. Có 146 đại biểu là đội viên, thiếu nhi xuất sắc trong "Phong trào Trần Quốc Toản" và 66 phụ trách Đội được các địa phương trong cả nước cử về dự.

Câu hỏi 26: Phong trào "Kế hoạch nhỏ" được khởi xướng từ đâu? Năm nào? Nội dung phong trào là gì?

Trả lời:

Năm 1958, Phong trào "Kế hoạch nhỏ" được khởi xướng theo sáng kiến của thiếu nhi tỉnh Sơn Tây (nay thuộc Hà Nội) và Hải Phòng với các hoạt động sôi nổi: chăn nuôi, sản xuất, tiết kiệm, thu nhặt phế liệu, giấy vụn... góp tiền xây dựng Nhà máy Nhựa Thiếu niên tiên phong của thiếu nhi đặt tại Hải Phòng. Ngày 2-12-1958, bác Tôn Đức Thắng đã viết thư hoan nghênh sáng kiến đó và cho phép mở rộng Phong trào "Kế hoạch nhỏ" trong thiếu nhi.

Phong trào "Kế hoạch nhỏ" mang tính giáo dục cao, mang lại hiệu quả thiết thực trong đời sống xã hội, trong học tập và rèn luyện tính tập thể, ý

thức tiết kiệm, bảo vệ môi trường trong đội viên, thiếu nhi.

Câu hỏi 27: Phong trào "Nghìn việc tốt" được bắt đầu từ đâu? Nội dung phong trào là gì?

Trả lời:

Ngày 24-3-1963, khi sinh hoạt chủ đề "Tiến bước lên Đoàn", Liên đội Thiếu niên tiên phong Trường cấp II xã Tam Sơn, huyện Từ Sơn, tỉnh Bắc Ninh đã sáng kiến phát động phong trào "Thi đua làm nghìn việc tốt, thực hiện năm điều Bác Hồ dạy, phấn đấu trở thành Cháu ngoan Bác Hồ", được gọi tắt là Phong trào "Nghìn việc tốt". Phong trào đã được Bác Hồ quan tâm khen ngợi, được thiếu nhi cả nước hưởng ứng tích cực với nhiều nội dung: xây dựng nền nếp học tập; giữ gìn vệ sinh môi trường, xóm làng; chăm sóc gia đình thương binh, liệt sĩ, người già cô đơn; lao động giúp đỡ gia đình, hỗ trợ hợp tác xã sản xuất, bảo vệ của công, làm kế hoạch nhỏ...

Ngày 27-3-1964, tại Hội nghị chính trị đặc biệt tại Hội trường Ba Đình, Bác Hồ đã biểu dương: "Các cháu nhi đồng ta rất ngoan, chăm học chăm làm; nhiều cháu đã dũng cảm cứu bạn trong cơn nguy hiểm, nhiều cháu thật thà đem trả của

roi, thương yêu giúp đỡ nhau và thi đua làm "nghìn việc tốt"¹.

Câu hỏi 28: Em hãy cho biết, tấm gương tiêu biểu cho tinh thần "Tuổi nhỏ chí lớn" của thiếu niên miền Nam trong kháng chiến chống Mỹ là ai?

Trả lời:

Người thiếu niên Tây Nguyên đó là Kpa Kơlong, dân tộc Ba Na ở tỉnh Gia Lai. Tham gia du kích từ năm 13 tuổi, giỏi đánh mìn, vót chông, làm cạm bẫy, bắn xuyên tảo, giật mìn... để tiêu diệt quân Mỹ với tinh thần gan dạ, dũng cảm, sáng tạo, mưu trí. Kpa Kơlong được Ủy ban Trung ương Mặt trận Dân tộc Giải phóng miền Nam tuyên dương danh hiệu Anh hùng Lực lượng vũ trang ngày 17-9-1967 với sáu chữ vàng "Tuổi thiếu niên, chí anh hùng".

Câu hỏi 29: Em hãy cho biết năm 1960, Đảng ta ban hành văn bản nào liên quan đến thiếu niên, nhi đồng? Nội dung và ý nghĩa của bản chỉ thị đó?

Trả lời:

Ngày 19-3-1960, Ban Bí thư Trung ương Đảng

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.14, tr.276.

Cộng sản Việt Nam (khóa III) ban hành Chỉ thị số 197-CT/TW với nội dung cơ bản là:

- Thành lập Ủy ban Thiếu niên Nhi đồng các cấp từ Trung ương đến cơ sở để chăm lo công tác giáo dục và bảo vệ thiếu nhi.

- Các em nhi đồng được vào tổ chức Đội Nhi đồng Tháng Tám, có Điều lệ, nghi thức riêng và hoạt động với sự giúp đỡ của Đội Thiếu niên Tiền phong.

Chỉ thị trên là một văn bản có ý nghĩa quan trọng: Đem lại nhận thức mới với những việc làm mới và những hành động cụ thể đối với công tác bảo vệ, chăm sóc, giáo dục thiếu nhi cũng như đối với công tác Đội Thiếu niên và công tác nhi đồng.

Câu hỏi 30: Em hãy cho biết một số lời Bác Hồ dạy thiếu niên, nhi đồng Việt Nam?

Trả lời:

Một số lời Bác Hồ dạy thiếu niên, nhi đồng Việt Nam:

1. "Các cháu phải ngoan, ở nhà phải nghe lời bố mẹ, đi học phải siêng năng, đối với thầy và bạn phải yêu kính... Mong các cháu mai sau lớn lên thành những người dân xứng đáng với nước độc lập tự do".

(Trích: "Thư gửi thiếu nhi Việt Nam đêm Trung thu

đầu tiên của nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa",
in trong Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.4, tr.26).

2. "Non sông Việt Nam có trở nên tươi đẹp hay không, dân tộc Việt Nam có bước tới đài vinh quang để sánh vai với các cường quốc năm châu được hay không, chính là nhờ một phần rất lớn ở công học tập của các em".

(Trích: "Thư gửi các học sinh",
in trong Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.4, tr.35).

3. "... Nay Bác viết mấy chữ, để cảm ơn các cháu và khuyên các cháu:

1. Phải siêng học,
2. Phải giữ sạch sẽ,
3. Phải giữ kỷ luật,
4. Phải làm theo đời sống mới,
5. Phải thương yêu giúp đỡ cha mẹ anh em".

(Trích: "Thư gửi các cháu thiếu nhi",
in trong Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.4, tr.472).

4. "Tuổi các cháu còn nhỏ, thì các cháu làm công việc nhỏ. Nhiều công việc nhỏ cộng lại thành công việc to. Bác mong các cháu làm việc và học hành, cho xứng đáng là nhi đồng của nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa, thống nhất và độc lập".

(Trích: "Thư gửi nhi đồng toàn quốc nhân dịp kỷ niệm Cách mạng Tháng Tám",
in trong Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.5, tr.224).

5. "Từ 5 đến 10 cháu tổ chức thành một đội, giúp nhau học hành. Khi học rảnh, mỗi tuần mấy lần cả đội đem nhau đi giúp đồng bào. Trước giúp các nhà chiến sĩ, nhà thương binh, lần lượt giúp những nhà ít người. Súc các cháu làm được việc gì thì làm việc ấy. Thí dụ: quét nhà, gánh nước, lấy củi, xay lúa, giữ em, dạy chữ quốc ngữ, v.v..".

(Trích: *"Thư nói về công tác Trần Quốc Toản"*, in trong Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.5, tr.478-479).

6. "Ngày nay, các cháu là nhi đồng. Ngày sau, các cháu là người chủ của nước nhà, của thế giới. Các cháu đoàn kết thì thế giới hòa bình và dân chủ, sẽ không có chiến tranh".

(Trích: *"Thư Trung thu gửi các cháu nhi đồng"*, in trong Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.7, tr.186).

7. "Ai yêu các nhi đồng

Bằng Bác Hồ Chí Minh

Tính các cháu ngoan ngoãn,

Mặt các cháu xinh xinh,

Mong các cháu cố gắng,

Thi đua học và hành.

Tuổi nhỏ làm việc nhỏ,

Tùy theo sức của mình:

Để tham gia kháng chiến,

Để gìn giữ hòa bình

Các cháu hãy xứng đáng:

Cháu Bác Hồ Chí Minh".

(Trích: "Thư Trung thu",
in trong Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.7, tr.499).

8. "- Yêu Tổ quốc, yêu đồng bào.
- Học tập tốt, lao động tốt.
- Đoàn kết tốt, kỷ luật tốt.
- Giữ gìn vệ sinh.
- Thật thà, dũng cảm".

(Trích: "Thư gửi thiếu nhi, nhi đồng toàn quốc
nhân kỷ niệm 20 năm Ngày thành lập
Đội Thiếu niên Tiền phong", in trong Hồ Chí Minh:
Toàn tập, Sđd, t.13, tr.131-132).

9. "Bác Nam sẽ sum họp một nhà,
Bác cháu ta gặp mặt, trẻ già vui chung,
Nhớ thương các cháu vô cùng,
Mong sao mỗi cháu là một anh hùng thiếu nhi".

(Trích: "Thư gửi các cháu thiếu nhi
Trường Hoàng Lệ Kha (Tây Ninh)",
in trong Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.14, tr.754).

Câu hỏi 31: Em hãy cho biết thời gian ra đời và nội dung của năm điều Bác Hồ dạy thiếu niên, nhi đồng?

Trả lời:

Năm 1961, nhân kỷ niệm 20 năm ngày thành lập Đội Thiếu niên Tiền phong Việt Nam (15-5-

1941 - 15-5-1961), Bác Hồ đã gửi thư cho thiếu nhi cả nước. Trong thư, Bác căn dặn các em thiếu nhi năm điều:

- Yêu Tổ quốc, yêu đồng bào.
- Học tập tốt, lao động tốt.
- Đoàn kết tốt, kỷ luật tốt.
- Giữ gìn vệ sinh.
- Thật thà, dũng cảm"¹.

Sau khi phát động phong trào thi đua "Hai tốt": "Dạy thật tốt - học thật tốt", Bác Hồ đều tặng phần thưởng cho những học sinh giỏi toàn diện. Trong các phần thưởng đó, Bác Hồ đều có ghi năm điều Bác căn dặn thiếu niên, nhi đồng:

- "Yêu Tổ quốc, yêu đồng bào
- Học tập tốt, lao động tốt
- Đoàn kết tốt, kỷ luật tốt
- Giữ gìn vệ sinh thật tốt
- Khiêm tốn, thật thà, dũng cảm".

Câu hỏi 32: Bác Tôn Đức Thắng - Chủ tịch nước trao cho Đội lá cờ thêu 16 chữ vàng nêu nhiệm vụ gì trong thời kỳ chống Mỹ, cứu nước? Đó là thời gian nào?

Trả lời:

Ngày 15-5-1966, nhân kỷ niệm 25 năm ngày thành lập, thay mặt Trung ương Đảng và Nhà

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.13, tr.131-132.

nước, Bác Tôn Đức Thắng trao cho Đội lá cờ thêu 16 chữ vàng nêu lên nhiệm vụ của Đội trong thời kỳ chống Mỹ, cứu nước:

"Vâng lời Bác dạy
Làm nghìn việc tốt
Chống Mỹ, cứu nước
Thiếu niên sẵn sàng".

Câu hỏi 33: Sau ngày đất nước thống nhất, Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Việt Nam đã trao cho Đội Thiếu niên Tiên phong khẩu hiệu hành động mới gì?

Trả lời:

Ngày 23-6-1976, theo đề nghị của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Việt Nam đã trao cho Đội khẩu hiệu hành động mới để đáp ứng với nội dung giáo dục và nhu cầu phấn đấu rèn luyện của đội viên là:

"Vì Tổ quốc xã hội chủ nghĩa, vì lý tưởng của Bác Hồ vĩ đại - Sẵn sàng!".

Câu hỏi 34: Đoàn tàu mang tên "Đoàn xe lửa Thiếu niên Tiên phong Hồ Chí Minh" được đóng góp từ phong trào nào của thiếu nhi Việt Nam? Phong trào này do thiếu nhi địa phương nào khởi xướng?

Trả lời:

Nhân kỷ niệm Ngày thành lập Đội Thiếu niên Tiên phong Hồ Chí Minh (15-5-1977) và kỷ niệm 87 năm ngày sinh của Bác Hồ (19-5-1977), thiếu nhi Thành phố Hồ Chí Minh đã ra quân làm kế hoạch nhỏ và nêu sáng kiến về số tiền làm kế hoạch nhỏ của thiếu nhi cả nước: "Thu lượm 4 triệu kilôgam giấy vụn phế liệu và lao động tiết kiệm" sẽ đóng cho "Đoàn tàu mang tên Đội Thiếu niên Tiên phong Hồ Chí Minh" chạy trên đường sắt thống nhất Bắc - Nam. Sáng kiến này được đội viên và thiếu nhi cả nước ủng hộ nhiệt tình.

Ngày 30-12-1978, đoàn tàu đã được Nhà máy xe lửa Dĩ An đóng hoàn thành và chở đoàn đại biểu thiếu nhi Thành phố Hồ Chí Minh ra Hà Nội tổ chức lễ khánh thành, sau đó bàn giao cho ngành đường sắt.

Câu hỏi 35: Tại Hà Nội, có một khách sạn được xây dựng từ Phong trào "Kế hoạch nhỏ" của thiếu nhi cả nước, là khách sạn nào? Do thiếu nhi ở đâu khởi xướng?

Trả lời:

Khách sạn được xây dựng từ Phong trào "Kế hoạch nhỏ" của thiếu nhi cả nước tại Hà Nội có tên gọi là khách sạn Khăn quàng đỏ - biểu tượng của Đội Thiếu niên Tiên phong Hồ Chí Minh.

Ngày 22-11-1980, đoàn đại biểu đội viên và thiếu nhi xuất sắc nhất của Hà Nội cùng các bạn

ở xã Thái Thịnh, huyện Thái Thụy, tỉnh Thái Bình đến chào mừng Đại hội Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh toàn quốc lần thứ IV tại Hội trường Ba Đình. Trong lời chào mừng, các bạn đội viên thiếu nhi xã Thái Thịnh đã nêu sáng kiến cùng các bạn thiếu nhi trong cả nước làm "Kế hoạch nhỏ" xây dựng khách sạn Khăn quàng đỏ làm nơi đón tiếp thiếu nhi cả nước về thăm Hà Nội, thăm Lăng Bác Hồ.

Hiện nay, Khách sạn Khăn quàng đỏ thuộc sự quản lý của Trung ương Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, là một trong những khách sạn ba sao nổi tiếng, nằm giữa trung tâm thành phố Hà Nội, thuộc quận Ba Đình.

Câu hỏi 36: Phong trào "Tìm địa chỉ đỏ" được khởi xướng từ đâu? Nội dung ý nghĩa của phong trào là gì?

Trả lời:

Phong trào "Tìm địa chỉ đỏ" được thiếu nhi Thành phố Hồ Chí Minh khởi xướng năm 1983. Đây là hoạt động giáo dục truyền thống cách mạng rất sáng tạo được bắt nguồn từ "Phong trào Trần Quốc Toản" theo lời Bác Hồ dạy.

Thông qua việc chăm sóc, thăm hỏi các gia đình thương binh, liệt sĩ, các bạn thiếu nhi Thành phố Hồ Chí Minh đã vẽ bản đồ, ghi lại địa chỉ cụ thể và gắn một ngôi sao đỏ xinh xắn

trên tường nhà và cánh cửa ra vào của các gia đình có công với cách mạng như một lần ghi công và cảm ơn các chiến sĩ đã vì nước, vì dân, vì tuổi thơ hôm nay đã hy sinh hoặc mất một phần xương máu. Đồng thời cũng qua phong trào này, chính các bạn đã đề nghị với chính quyền địa phương thực hiện các chế độ, chính sách đối với người có công với cách mạng theo quy định của Nhà nước.

Câu hỏi 37: Khu di tích lịch sử anh hùng Kim Đồng đã được xây dựng ở đâu? Vào thời gian nào? Khánh thành năm nào?

Trả lời:

Từ sáng kiến của thiếu nhi huyện Đông Anh - Hà Nội, các tập thể Đội và đội viên thiếu nhi cả nước đã phát động Phong trào "Kế hoạch nhỏ" xây dựng tượng đài Kim Đồng, người Đội trưởng đầu tiên của Đội và khu di tích lịch sử Kim Đồng tại Nà Mạ quê hương anh - nơi thành lập Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh tại tỉnh Cao Bằng. Công trình được khởi công xây dựng vào ngày 22-12-1985.

Ngày 15-5-1986, nhân kỷ niệm 45 năm Ngày thành lập Đội, khu di tích Kim Đồng và tượng người Đội trưởng đầu tiên của Đội Nhi đồng Cứu quốc đã được khánh thành. Từ đó đến nay, đã có rất nhiều đoàn đại biểu các thế hệ thiếu nhi Việt

Nam đến thăm, viếng khu di tích Kim Đồng.

Câu hỏi 38: Thiếu nhi Việt Nam lần đầu tiên tham gia Đại hội Liên hoan thiếu nhi thế giới vào năm nào? Ở đâu?

Trả lời:

Từ ngày 18 đến ngày 31-7-1977, Đại hội Liên hoan thiếu nhi thế giới lần thứ nhất mang tên "Hãy để mặt trời luôn chiếu sáng" được tổ chức tại Mátxcơva (Liên Xô trước đây). Đoàn đại biểu thiếu nhi nước ta do anh Trương Đình Bảng cùng 2 cán bộ phụ trách và 43 đội viên xuất sắc trong cả nước đã sang dự Đại hội.

Câu hỏi 39: Em hãy cho biết hoạt động nhằm tôn vinh "Chiến sĩ nhỏ Điện Biên" toàn quốc được tổ chức mấy lần? Ở đâu?

Trả lời:

Trung ương Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, Hội đồng Đội Trung ương đã ba lần tổ chức hoạt động cấp toàn quốc nhằm tôn vinh những "Chiến sĩ nhỏ Điện Biên" xuất sắc trong thực hiện cuộc vận động "Hành quân theo bước chân những người anh hùng" từ khi phát động năm 1983 cho đến nay.

- Lần 1: Từ ngày 2 đến ngày 11-7-1984, họp mặt "Chiến sĩ nhỏ Điện Biên" được tổ chức tại Hà Nội và Hải Phòng với 180 đại biểu thiếu nhi xuất sắc trong cả nước tham gia.

- Lần 2: Từ ngày 28-6 đến ngày 7-7-1994, kết thúc cuộc hành quân "Theo bước chân những người anh hùng", Liên hoan "Chiến sĩ nhỏ Điện Biên" được tổ chức tại Điện Biên, Hà Nội và Quảng Ninh với 185 đại biểu thiếu nhi và 50 phụ trách Đội trong cả nước tham gia.

- Lần 3: Từ ngày 10 đến ngày 14-7-2004, Liên hoan "Chiến sĩ nhỏ Điện Biên" được tổ chức tại Hà Nội với 270 đại biểu thiếu nhi và 80 đại biểu phụ trách Đội xuất sắc trong cả nước tham gia.

Câu hỏi 40: Hãy cho biết hoạt động nhằm tôn vinh "Chiến sĩ nhỏ Giải phóng quân" toàn quốc được tổ chức thời gian nào? Ở đâu? Có ý nghĩa như thế nào?

Trả lời:

Nhằm tôn vinh những "Chiến sĩ nhỏ Giải phóng quân" xuất sắc trong thực hiện Cuộc vận động "Hành quân theo bước chân những người anh hùng" (phát động từ năm 1983), Trung ương Đoàn, Hội đồng Đội Trung ương đã tổ chức Hội nghị "Chiến sĩ nhỏ Giải phóng quân" toàn quốc từ ngày 21 đến ngày 29-6-1985 tại Thành phố Hồ Chí Minh và thành phố Vũng Tàu với 281 đại biểu thiếu nhi và 81 phụ trách Đội xuất sắc trong cả nước tham dự.

Đây là cuộc gặp mặt đầu tiên của thiếu nhi cả

nước ở thành phố mang tên Bác Hồ kính yêu vào dịp kỷ niệm 10 năm chiến dịch Hồ Chí Minh toàn thắng và 10 năm thống nhất Tổ quốc.

Câu hỏi 41: Gặp mặt "Thiếu nhi nghèo vượt khó" toàn quốc được tổ chức vào năm nào? Ở đâu? Từ cuộc gặp mặt này đã hình thành nên quỹ nào hỗ trợ cho thiếu nhi trong phong trào vượt khó?

Trả lời:

Gặp mặt "Thiếu nhi nghèo vượt khó" toàn quốc được tổ chức tại Thủ đô Hà Nội và Thanh Hóa từ ngày 27-6 đến ngày 1-7-1992, có 175 thiếu nhi tiêu biểu trong phong trào vượt khó của cả nước tham dự.

Từ cuộc gặp này, Quỹ "Thiếu nhi nghèo vượt khó" các cấp từ Trung ương đến các cơ sở Đội đã được hình thành nhằm giúp đỡ các bạn đội viên thiếu nhi nghèo nhưng vượt khó học giỏi, tham gia công tác Đội tốt có điều kiện tốt hơn trong học tập, cuộc sống.

Câu hỏi 42: Liên hoan, họp mặt "Thiếu nhi các dân tộc" toàn quốc được tổ chức mấy lần? Có ý nghĩa như thế nào?

Trả lời:

Liên hoan, họp mặt "Thiếu nhi các dân tộc" toàn quốc được tổ chức hai lần:

- Lần 1: Họp mặt từ ngày 2 đến ngày 6-7-1993 tại Thủ đô Hà Nội và thành phố Hải Phòng, có 225 đại biểu thiếu nhi và phụ trách xuất sắc của 54 dân tộc anh em trong cả nước tham dự.

- Lần 2: Liên hoan từ ngày 5 đến ngày 7-7-2007 tại Thủ đô Hà Nội, có 283 đại biểu thiếu nhi dân tộc xuất sắc trong cả nước tham dự.

Đây là các hoạt động cấp toàn quốc nhằm tuyên dương những thành tích xuất sắc của thiếu nhi các dân tộc trong cả nước đã khắc phục những khó khăn để học giỏi, chăm ngoan, dũng cảm bảo vệ quê hương, cùng với những tài năng trẻ trong các lĩnh vực văn hóa nghệ thuật, thể dục thể thao..., góp phần vào sự phát triển chung của đất nước. Đồng thời là một cuộc biểu dương lực lượng của tuổi thơ các dân tộc anh em đang phát triển, lớn mạnh trên Tổ quốc Việt Nam yêu quý.

Câu hỏi 43: Hội trại "Chỉ huy Đội giỏi" toàn quốc được tổ chức năm nào? Có ý nghĩa gì?

Trả lời:

Hội trại "Chỉ huy Đội giỏi" toàn quốc lần thứ I được tổ chức tại Hà Nội và Quảng Ninh từ ngày 18 đến ngày 22-7-1998, với 179 đại biểu đại diện cho 791.963 chỉ huy Đội trong cả nước về dự, thiếu nhi bốn nước ASEAN cũng có mặt chung vui.

Đây là hoạt động được tổ chức nhằm đánh giá công sức và sự trưởng thành của đội ngũ cán bộ chỉ

huy Đội trong cả nước. Hội trại không chỉ là niềm vui, niềm tự hào mà còn là "cuộc biểu dương lực lượng của hàng triệu đội viên và cán bộ chỉ huy Đội". Từ ba diễn đàn: Ước mơ tuổi thơ, Chủ nhân tương lai và Tiến bước lên Đoàn, các chỉ huy Đội đã được nói lên nguyện vọng của tuổi thơ, hôm nay là đội viên nhưng ngày mai sẽ trở thành đoàn viên Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, người chủ tương lai của đất nước và là lớp người kế tục sự nghiệp của cha anh xây dựng Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa mạnh giàu.

Câu hỏi 44: Luật bảo vệ, chăm sóc và giáo dục trẻ em được Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam thông qua năm nào? Ý nghĩa của việc ban hành luật này?

Trả lời:

Luật bảo vệ, chăm sóc và giáo dục trẻ em được Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam thông qua tại kỳ họp thứ 9, Quốc hội khóa VII (tháng 8-1991) và được Chủ tịch Hội đồng Nhà nước cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam ký Lệnh công bố vào ngày 16-8-1991. Luật này được sửa đổi, bổ sung năm 2004.

Việc ban hành *Luật bảo vệ, chăm sóc và giáo dục trẻ em* có ý nghĩa rất quan trọng, vì đây là cơ sở để thúc đẩy sự nghiệp chăm sóc và giáo dục trẻ em; tạo điều kiện cho trẻ em phát triển và

trưởng thành. Luật quy định rõ quyền và bổn phận của trẻ em, đồng thời quy định rất rõ trách nhiệm của Nhà nước, các ban, ngành, đoàn thể, cha mẹ. Luật cũng quy định nhiệm vụ của tổ chức Đoàn trong công tác phụ trách Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh.

Câu hỏi 45: Hãy cho biết Hội đồng Đội Trung ương triển khai chương trình rèn luyện đội viên từ năm học nào? Có bao nhiêu chương trình rèn luyện theo từng lứa tuổi và bao nhiêu chuyên hiệu để phục vụ đội viên nhi đồng rèn luyện?

Trả lời:

Bước vào năm học 1993 - 1994, Hội đồng Đội Trung ương khóa III đã triển khai chương trình rèn luyện đội viên với 13 chuyên hiệu cho bốn lứa tuổi rèn luyện.

Chương trình rèn luyện đội viên theo bốn lứa tuổi:

- Chương trình dự bị đội viên cho nhi đồng từ 6 đến 8 tuổi.
- Chương trình "Măng non" dành cho đội viên từ 9 đến 11 tuổi (hạng ba).
- Chương trình "Sẵn sàng" dành cho đội viên từ 11 đến 13 tuổi (hạng nhì).
- Chương trình "Trưởng thành" dành cho đội viên từ 13 đến 15 tuổi (hạng nhất).

Có 13 chuyên hiệu theo ba chương trình rèn luyện đội viên như sau:

1. Nhà sử học nhỏ tuổi.
2. Nhà sinh học nhỏ tuổi.
3. Thầy thuốc nhỏ tuổi.
4. Nghi thức đội viên.
5. An toàn giao thông.
6. Kỹ năng trại.
7. Thông tin liên lạc.
8. Nghệ sĩ nhỏ tuổi.
9. Chăm học.
10. Khéo tay hay làm.
11. Vận động viên nhỏ tuổi.
12. Hữu nghị quốc tế.
13. Bảo vệ an toàn đường sắt.

Chương trình rèn luyện đội viên là những nội dung giáo dục, rèn luyện cơ bản để đội viên phát huy tính tự giác, chủ động phấn đấu rèn luyện góp phần nâng cao chất lượng học tập, phẩm chất đạo đức để trở thành con ngoan, trò giỏi, đội viên tốt, cháu ngoan Bác Hồ, đồng thời xây dựng Đội vững mạnh.

Câu hỏi 46: Em hãy cho biết nội dung bức thư ông Chủ tịch nước tặng thiếu nhi Việt Nam tại Đại hội Cháu ngoan Bác Hồ lần thứ IV?

Trả lời:

Tại Đại hội Châu ngoan Bác Hồ toàn quốc lần thứ IV năm 1995, Chủ tịch nước Lê Đức Anh thay mặt Đảng, Nhà nước tặng thiếu nhi Việt Nam bức trường với những dòng chữ vàng:

"Nỗ lực học tập

Trau dồi đạo đức

Rèn luyện sức khỏe

Làm nhiều việc tốt

Xứng đáng Châu ngoan Bác Hồ".

Câu hỏi 47: Lễ kỷ niệm 55 năm Ngày thành lập Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh tổ chức tại đâu? Những nội dung hoạt động ý nghĩa nào được tổ chức trong ngày kỷ niệm?

Trả lời:

Nhân kỷ niệm 55 năm Ngày thành lập Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh (15-5-1941 - 15-5-1996), Hội đồng Đội Trung ương đã tổ chức lễ kỷ niệm trọng thể tại khu di tích Kim Đồng, tỉnh Cao Bằng và Thủ đô Hà Nội.

Các nội dung hoạt động có ý nghĩa:

- Tại Cao Bằng, cũng nhân dịp này, Nhà xuất bản Kim Đồng đã tặng thiếu nhi Nà Mạ, quê hương anh Kim Đồng - người Đội trưởng đầu tiên của Đội, một ngôi trường, gần bên cạnh khu di tích và tượng đài Anh hùng Kim Đồng.

- Tại Thủ đô Hà Nội, thiếu nhi các tỉnh về dự

lễ kỷ niệm đã diễu hành quanh hồ Hoàn Kiếm và đón nhận lá cờ của Ban Chấp hành Trung ương Đảng trao tặng tổ chức Đội mang dòng chữ:

"Thiếu nhi Việt Nam hãy làm tốt năm điều Bác Hồ dạy:

1. Yêu Tổ quốc, yêu đồng bào
2. Học tập tốt, lao động tốt
3. Đoàn kết tốt, kỷ luật tốt
4. Giữ gìn vệ sinh thật tốt
5. Khiêm tốn, thật thà, dũng cảm".

Nhân lễ kỷ niệm, các đại biểu đã gửi thư tới đội viên thiếu nhi cả nước, cổ vũ nhau phấn đấu rèn luyện, chuẩn bị bước vào thế kỷ XXI với các nhiệm vụ cụ thể:

Một là, phấn đấu thực hiện xuất sắc năm điều Bác Hồ dạy, tích cực chuẩn bị hành trang cho thế kỷ XXI.

Hai là, đẩy mạnh các hoạt động thi đua học tập sáng tạo, yêu khoa học, giúp đỡ bạn bè khó khăn, rèn luyện nâng cao thể lực, tích cực tham gia các hoạt động xã hội góp phần xây dựng cuộc sống mới.

Ba là, không ngừng chăm lo xây dựng tổ chức Đội vững mạnh và nâng cao chất lượng đội viên, tích cực tham gia công tác phụ trách Sao nhi đồng.

Câu hỏi 48: Em hãy cho biết các quỹ học bổng, quỹ hỗ trợ thiếu nhi do các cơ quan

thuộc Trung ương Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh quản lý để hỗ trợ, tặng học bổng cho thiếu nhi cả nước hiện nay?

Trả lời:

Quỹ học bổng hỗ trợ thiếu nhi do các cơ quan thuộc Trung ương Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh quản lý để hỗ trợ, cấp học bổng cho thiếu nhi trong cả nước hằng năm là:

- Quỹ "Thiếu nhi nghèo vượt khó" của Hội đồng Đội Trung ương.
- Quỹ "Hỗ trợ tài năng trẻ" của Báo Nhi đồng.
- Quỹ "Vũ A Dính" của Báo Thiếu niên Tiền phong.
- Quỹ "Doraemon" của Nhà xuất bản Kim Đồng.

Câu hỏi 49: Em hãy cho biết các cơ quan báo chí, xuất bản nào trực thuộc Trung ương Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh thành lập để phục vụ thiếu nhi?

Trả lời:

Các cơ quan báo chí, xuất bản trực thuộc Trung ương Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh gồm:

- Báo Thiếu niên Tiền phong: Được thành lập năm 1954, là tờ báo phục vụ đối tượng thiếu niên.
- Nhà xuất bản Kim Đồng: Được thành lập năm 1957, là nhà xuất bản tổng hợp xuất bản sách phục vụ thiếu nhi cả nước.
- Báo Nhi đồng: Được thành lập năm 1983, là

tò báo phục vụ đối tượng nhi đồng.

- Tạp chí Người phụ trách: Ra số tạp chí đầu tiên vào năm 1994, là cơ quan lý luận, nghiệp vụ của cán bộ phụ trách Đội.

Câu hỏi 50: Em hãy cho biết các hình thức khen thưởng của Đội Thiếu niên Tiên phong Hồ Chí Minh?

Trả lời:

Đội Thiếu niên Tiên phong Hồ Chí Minh coi trọng việc nêu gương người tốt, việc tốt, lấy việc phát huy ưu điểm để khắc phục khuyết điểm. Cùng với việc khen thưởng và đề nghị khen thưởng đột xuất, sau mỗi đợt thi đua, một học kỳ hay một năm, các tập thể Đội lựa chọn, giới thiệu các cán bộ phụ trách Đội, chỉ huy Đội, đội viên và tập thể Đội điển hình đề nghị khen thưởng. Đồng thời, các tập thể Đội lựa chọn, giới thiệu các cấp khen thưởng kịp thời những tập thể và cá nhân có nhiều đóng góp cho sự nghiệp bảo vệ, chăm sóc, giáo dục thiếu niên, nhi đồng và xây dựng Đội Thiếu niên Tiên phong Hồ Chí Minh vững mạnh.

Hình thức khen thưởng đối với cá nhân gồm: Giấy chứng nhận Cháu ngoan Bác Hồ, các loại giấy chứng nhận, giấy khen; bằng khen, huy hiệu "Tuổi trẻ sáng tạo", "Tuổi trẻ dũng cảm"...

Hình thức khen thưởng đối với tập thể gồm:

Công nhận danh hiệu chi đội mạnh, liên đội mạnh, giấy khen, bằng khen, cờ thi đua...

Những cá nhân, tập thể có thành tích đặc biệt xuất sắc có thể đề nghị Nhà nước khen thưởng.

Câu hỏi 51: Em hãy cho biết nội dung tiêu chuẩn danh hiệu Cháu ngoan Bác Hồ cấp liên đội?

Trả lời:

Danh hiệu Cháu ngoan Bác Hồ cấp liên đội có năm nội dung tiêu chuẩn như sau:

- Có tinh thần đoàn kết, thương yêu, giúp đỡ bạn bè và mọi người xung quanh, khiêm tốn, thật thà, dũng cảm, biết vâng lời và giúp đỡ cha mẹ; xếp loại đạo đức từ khá trở lên.

- Có tinh thần khắc phục khó khăn, vươn lên trong học tập và có kết quả học tập ngày càng tiến bộ, xếp loại học lực từ trung bình trở lên.

- Có ý thức chấp hành pháp luật, thực hiện nếp sống văn minh nơi công cộng, nội quy của trường lớp, tích cực lao động, rèn luyện thân thể, giữ gìn vệ sinh cá nhân và môi trường.

- Tham gia đầy đủ và hiệu quả các hoạt động của nhà trường và phong trào do Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh tổ chức.

- Thực hiện chương trình rèn luyện đội viên, được công nhận hoàn thành từ ba chuyên hiệu trở lên hoặc được công nhận hoàn thành chương trình

dự bị đội viên thiếu niên tiên phong theo độ tuổi.

Câu hỏi 52: Năm 1988, Trung ương Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh đã ban hành danh hiệu và huy chương gì nhằm tôn vinh cán bộ phụ trách Đội Thiếu niên Tiên phong Hồ Chí Minh?

Trả lời:

Năm 1988, để động viên kịp thời đội ngũ cán bộ làm công tác phụ trách Đội Thiếu niên Tiên phong Hồ Chí Minh, Ban Thường vụ Trung ương Đoàn quyết định ban hành danh hiệu và huy chương "Phụ trách giỏi" (nay là Huy hiệu Phụ trách giỏi) để tặng cho các cán bộ có thành tích xuất sắc trong công tác chăm sóc, giáo dục thiếu niên, nhi đồng. Đây là phần thưởng của Đoàn nhằm ghi nhận những cống hiến của lực lượng phụ trách Đội Thiếu niên Tiên phong Hồ Chí Minh.

Câu hỏi 53: Hãy cho biết hoạt động tuyên dương, tôn vinh cán bộ phụ trách Đội giỏi toàn quốc được tổ chức mấy lần? Ở đâu? Vào thời gian nào?

Trả lời:

Nhằm khẳng định sự trưởng thành và cống hiến của lực lượng phụ trách Đội, Hội đồng Đội Trung ương đã tổ chức các hoạt động tuyên dương, tôn vinh đội ngũ cán bộ phụ trách Đội trong cả nước ba lần.

- Lần 1: Từ ngày 12 đến ngày 16-11-1988, Liên hoan cán bộ phụ trách giỏi toàn quốc được tổ chức tại Thủ đô Hà Nội và tại Bút Tháp, huyện Thuận Thành, tỉnh Bắc Ninh với sự có mặt của 216 phụ trách giỏi toàn quốc. Đây là hoạt động nhằm tôn vinh đội ngũ cán bộ phụ trách được tổ chức lần đầu tiên kể từ khi đất nước thống nhất.

- Lần 2: Từ ngày 6 đến ngày 10-7-1996, Liên hoan phụ trách thiếu nhi giỏi toàn quốc được tổ chức tại Thành phố Hồ Chí Minh và tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu với sự tham dự của gần 200 phụ trách giỏi tiêu biểu trong cả nước.

- Lần 3: Từ 28 - 31-7-2006, Liên hoan phụ trách giỏi toàn quốc được tổ chức tại Hà Nội - Quảng Ninh, có 350 phụ trách Đội trong cả nước về tham dự.

Câu hỏi 54: Em hãy cho biết tên người phụ trách Đội đã sáng tác nhiều bài hát hay cho thiếu nhi Việt Nam, cho biết một số ca khúc tiêu biểu? Ca khúc nào của nhạc sĩ được chọn là Đội ca của Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh?

Trả lời:

Người phụ trách Đội đã sáng tác rất nhiều bài hát hay cho thiếu nhi Việt Nam là nhạc sĩ Phong Nhã, tên thật là Nguyễn Văn Tường, sinh năm 1924 tại tỉnh Hà Nam.

Một số ca khúc tiêu biểu nhạc sĩ sáng tác cho thiếu nhi đã đồng hành cùng nhiều thế hệ thiếu nhi Việt Nam qua các giai đoạn cách mạng của đất nước:

- *Nhanh bước nhanh nhi đồng,*
- *Đội ta lớn lên cùng đất nước,*
- *Hành khúc Đội,*
- *Cùng nhau ta đi lên...*

Ca khúc *Cùng nhau ta đi lên* được chọn là bài ca chính thức - Đội ca của Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh.

Câu hỏi 55: Từ khi thành lập đến nay, Hội đồng Trung ương Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh đã trải qua mấy nhiệm kỳ? Em hãy cho biết các anh chị Chủ tịch Hội đồng Đội Trung ương qua các nhiệm kỳ đó?

Trả lời:

Từ khi được thành lập đến nay, Hội đồng Trung ương Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh đã trải qua sáu nhiệm kỳ (khóa):

- Khóa I: Ngày 19-1-1981, Ban Bí thư Trung ương Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh ra Quyết định số 02/QĐ-ĐTN về việc thành lập Hội đồng phụ trách Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh và Đội Nhi đồng Hồ Chí Minh khóa I. Anh Lê Thanh Đạo - Ủy viên Hội đồng Nhà nước,

Bí thư thứ hai Trung ương Đoàn làm Chủ tịch.

- Khóa II: Ngày 6-3-1988, Ban Bí thư Trung ương Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh ra Quyết định số 83/QĐ-ĐTN về việc thành lập Hội đồng Trung ương Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh khóa II. Anh Phùng Ngọc Hùng - Bí thư Trung ương Đoàn làm Chủ tịch.

- Khóa III: Tháng 10-1992, Ban Thường vụ Trung ương Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh ra Quyết định thành lập Hội đồng Trung ương Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh khóa III. Chị Phạm Phương Thảo - Bí thư Trung ương Đoàn làm Chủ tịch, đến tháng 10-1994, anh Hoàng Bình Quân - Bí thư Trung ương Đoàn làm Chủ tịch.

- Khóa IV: Ngày 1-8-1998, Ban Thường vụ Trung ương Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh ra Quyết định số 90/QĐ-ĐTN về việc thành lập Hội đồng Trung ương Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh khóa IV. Anh Đào Ngọc Dung - Bí thư Trung ương Đoàn làm Chủ tịch.

- Khóa V: Năm 2002, Hội nghị lần thứ hai Ban Chấp hành Trung ương Đoàn khóa VIII đã quyết định thành lập Hội đồng Trung ương Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh khóa V. Anh Đào Ngọc Dung - Bí thư Thường trực Trung ương Đoàn làm Chủ tịch. Tháng 7-2005, anh Nguyễn Lam - Ủy viên Thường vụ Trung ương Đoàn làm

Quyền Chủ tịch. Đến tháng 11-2008, anh Nguyễn Lam - Bí thư Trung ương Đoàn làm Chủ tịch.

- Khóa VI: Tháng 1-2008, Hội nghị lần thứ hai Ban Chấp hành Trung ương Đoàn khóa IX đã quyết định thành lập Hội đồng Trung ương Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh khóa VI. Chị Nguyễn Thị Hà - Ủy viên Thường vụ Trung ương Đoàn làm Quyền Chủ tịch.

- Khóa VII: Tháng 6-2013, Hội nghị lần thứ ba Ban Chấp hành Trung ương Đoàn khóa X đã quyết định thành lập Hội đồng Trung ương Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh khóa VII, nhiệm kỳ 2013 - 2018. Chị Nguyễn Thị Hà - Bí thư Trung ương Đoàn làm Chủ tịch.

Câu hỏi 56: Phong trào "Áo lụa tặng bà" được Hội đồng Đội Trung ương phát động năm nào? Ở đâu? Kết quả đạt được và ý nghĩa của phong trào là gì?

Trả lời:

Ngay sau khi Nhà nước ta quyết định phong tặng danh hiệu "Bà mẹ Việt Nam anh hùng" để ghi công những bà mẹ Việt Nam có chồng và con đã hy sinh trong hai cuộc kháng chiến vĩ đại của dân tộc, ngày 20-10-1994, Hội đồng Đội Trung ương đã phát động điểm Phong trào "Áo lụa tặng bà" trong cả nước tại hai liên đội trường học thuộc tỉnh Hà Bắc (nay là tỉnh Bắc Ninh) và thị

xã Hà Đông, tỉnh Hà Tây (nay thuộc Hà Nội).

Sau ngày phát động, phong trào đã được các tập thể Đội và đội viên thiếu nhi khắp mọi miền Tổ quốc sôi nổi hưởng ứng. Đây là hoạt động nhằm thể hiện truyền thống "Uống nước nhớ nguồn" của thiếu nhi đối với các thế hệ cha anh đã ngã xuống vì độc lập, tự do của Tổ quốc.

Câu hỏi 57: Em hãy cho biết Phong trào "Những viên gạch hồng" là gì? Tổ chức vào thời gian nào? Do ai khởi xướng?

Trả lời:

Năm học 1996 - 1997, từ sáng kiến của Báo Thiếu niên Tiền phong, Phong trào "Những viên gạch hồng" góp phần xây dựng tượng đài anh hùng liệt sĩ Võ Thị Sáu ở Côn Đảo, đã được thiếu nhi cả nước sôi nổi hưởng ứng. Sau một năm phát động đã cử Đoàn đại biểu ra thăm Côn Đảo và trao số tiền 300 triệu đồng để xây dựng tượng đài. Sau đó, tượng đài chị Võ Thị Sáu đã được hoàn thành để tưởng nhớ người nữ anh hùng tiêu biểu cho khí phách tuổi trẻ Việt Nam.

Câu hỏi 58: Cuộc vận động "Vòng tay bè bạn" được Hội đồng Đội Trung ương phát động vào năm nào? Nội dung cuộc vận động là gì?

Trả lời:

Tháng 7-1998, Hội đồng Đội Trung ương phát động Cuộc vận động "Vòng tay bè bạn" trong đội viên thiếu nhi cả nước.

Nội dung Cuộc vận động là: Tổ chức kết nghĩa giữa thiếu nhi vùng sâu, vùng xa, vùng cao với thiếu nhi thành phố, thị xã, đồng bằng; tổ chức giao lưu, tặng quà đồ dùng học tập cho thiếu nhi vùng khó khăn, để các em có điều kiện đến trường học tập và sinh hoạt Đội; tổ chức các lớp học tình thương cho các trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn được đến trường...

Câu hỏi 59: Em hãy cho biết Cuộc vận động "Thiếu nhi Việt Nam thi đua thực hiện năm điều Bác Hồ dạy" được phát động khi nào? Ở đâu?

Trả lời:

Hưởng ứng Cuộc vận động "Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh" của Ban Bí thư Trung ương Đảng, ngày 30-1-2007, Hội đồng Đội Trung ương đã ban hành Hướng dẫn số 11-HD/HĐĐTU phát động trong thiếu nhi cả nước Cuộc vận động "Thiếu nhi Việt Nam thi đua thực hiện năm điều Bác Hồ dạy".

Cuộc vận động "Thiếu nhi Việt Nam thi đua thực hiện năm điều Bác Hồ dạy" nhằm khơi dậy trong thiếu nhi niềm tự hào về truyền thống vẻ vang của Đảng, của dân tộc, của Đoàn Thanh

niên và Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh; về cuộc đời, sự nghiệp, tấm gương đạo đức của Bác Hồ. Từ đó tạo niềm tin, sự đoàn kết thống nhất, nâng cao vai trò, trách nhiệm của lớp măng non đất nước trong thời kỳ mới.

Câu hỏi 60: Phong trào "Nghìn việc tốt" trong giai đoạn mới được Hội đồng Đội Trung ương phát động vào năm nào? Nội dung chính của phong trào là gì?

Trả lời:

Ngày 18-4-2008, Hội đồng Đội Trung ương phát động Phong trào "Nghìn việc tốt" trong giai đoạn mới trong đội viên thiếu nhi cả nước.

Nội dung chính của Phong trào:

- "Nghìn việc tốt" trong học tập.
- "Nghìn việc tốt" trong lao động, bảo vệ môi trường.
- "Nghìn việc tốt" trong rèn luyện đạo đức, giao tiếp ứng xử và ý thức kỷ luật.
- "Nghìn việc tốt" trong hoạt động xã hội.
- "Nghìn việc tốt" trong phòng chống tệ nạn xã hội và giữ gìn trật tự an toàn giao thông.

Câu hỏi 61: Hãy cho biết tấm gương thiếu nhi tiêu biểu trong Phong trào "Nghìn việc tốt" đã được Chủ tịch nước gửi thư khen năm học 2008?

Trả lời:

Ngày 8-10-2008, Chủ tịch nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam đã gửi thư khen hai em A Byưh và A Trâm (Trường Phổ thông cơ sở Ya Chim 1, xã Ya Chim, thị xã Kon Tum, tỉnh Kon Tum). Trong suốt 5 năm, A Byưh đã không quản khó khăn, vất vả, dù trời nắng hay mưa vẫn hằng ngày công bạn A Trâm đến trường. A Trâm chỉ còn một tay lành lặn, đôi chân và cánh tay trái bị bại liệt từ nhỏ vẫn cố gắng vươn lên trong học tập.

Trong thư, Chủ tịch nước viết: "Bác biểu dương và khen ngợi việc làm cao đẹp của cháu A Byưh; tinh thần ý chí vượt khó, vươn lên trong học tập của cháu A Trâm. Tình bạn trong sáng, hết lòng thương yêu đùm bọc lẫn nhau của hai cháu là tấm gương sáng để học sinh cả nước noi theo".

Ngoài thư khen, Chủ tịch nước đã gửi tặng cho A Byưh và A Trâm chiếc xe đạp để cùng nhau đến trường.

Câu hỏi 62: Cuộc vận động "Giúp bạn đến trường" được Hội đồng Đội Trung ương phát động vào năm nào? Nội dung, biện pháp chính và tiêu chí của Cuộc vận động là gì?

Trả lời:

Với chủ đề "Giúp bạn đến trường - cùng hướng đến tương lai", ngày 18-4-2008, Hội đồng Đội Trung ương phát động Phong trào "Giúp bạn đến

trường" trong các tập thể Đội trong cả nước.

Nội dung, biện pháp chính của Cuộc vận động:

- Đẩy mạnh công tác tuyên truyền về vai trò, ý nghĩa, tầm quan trọng của việc học tập; tích cực vận động học sinh bỏ học trở lại trường.

- Đẩy mạnh các phong trào, hoạt động chăm sóc, giúp đỡ học sinh bỏ học trở lại trường.

- Chủ động tham mưu với các cấp ủy Đảng, chính quyền, phối hợp với các ngành, lực lượng xã hội chăm lo giúp đỡ học sinh bỏ học trở lại trường.

Tiêu chí của Cuộc vận động:

- 100% các cấp bộ Đội triển khai Cuộc vận động.

- Phấn đấu có 80% học sinh bỏ học được tư vấn, chia sẻ, giúp đỡ, trong đó: 50% học sinh bỏ học do thiếu kiến thức được phụ đạo, bổ sung kiến thức; 80% học sinh bỏ học do hoàn cảnh khó khăn được hỗ trợ quần áo, sách vở, đồ dùng học tập, kinh phí và phương tiện đến trường.

- 90% liên đội có Quỹ "Vì bạn nghèo".

Câu hỏi 63: Chương trình "Thắp sáng ước mơ thiếu nhi Việt Nam" do Hội đồng Đội Trung ương tổ chức có mục đích, ý nghĩa như thế nào?

Trả lời:

Chương trình "Thắp sáng ước mơ thiếu nhi Việt Nam" do Hội đồng Đội Trung ương tổ chức có mục đích, ý nghĩa:

- Tạo môi trường mang tính giáo dục, thực tiễn cao để định hướng cho thiếu nhi trong việc xác định mục tiêu, lý tưởng sống, xây dựng hoài bão, ước mơ sống cho mình và cho xã hội.

- Tôn vinh những tấm gương giàu ước mơ, biết vượt qua hoàn cảnh khó khăn vươn lên trong cuộc sống; hỗ trợ, cổ vũ, tạo niềm tin và đồng hành cùng thiếu nhi trên con đường biến ước mơ thành hiện thực.

Câu hỏi 64: Năm học 2008 - 2009, Bộ Giáo dục và Đào tạo, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch và Trung ương Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh phối hợp ký kết kế hoạch liên ngành để tổ chức phong trào gì cho đội viên học sinh cả nước?

Trả lời:

Năm học 2008 - 2009, Bộ Giáo dục và Đào tạo, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch và Trung ương Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh đã phối hợp ký kết Kế hoạch liên ngành số 7575/KHLN-BGDĐT-BVHTTDL-TWĐTN ngày 19-8-2008 để triển khai Phong trào thi đua "Xây dựng trường học thân thiện - học sinh tích cực" trong đội viên học sinh cả nước giai đoạn 2008 - 2013.

Câu hỏi 65: Ngày hội "Thiếu nhi khỏe - Tiến bước lên Đoàn" lần đầu tiên được đồng

loạt tổ chức tại các trường học trong cả nước vào thời gian nào? Ý nghĩa của ngày hội là gì?

Trả lời:

Hưởng ứng Cuộc vận động "Vì đàn em thân yêu" theo tinh thần Nghị quyết Đại hội Đoàn toàn quốc lần thứ IX, Hội đồng Đội Trung ương tổ chức Ngày hội "Thiếu nhi khỏe - Tiến bước lên Đoàn". Chương trình được đồng loạt tổ chức vào ngày 26-3-2009 tại 16.179 điểm trường tiểu học và trung học cơ sở trên địa bàn cả nước.

Đây là chương trình chào mừng kỷ niệm 78 năm Ngày thành lập Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh của thiếu nhi Việt Nam với quy mô lớn, có ý nghĩa thiết thực nhằm nâng cao hơn nữa ý thức phấn đấu của thiếu nhi cả nước mong muốn được đứng trong hàng ngũ của Đoàn, trở thành người đoàn viên Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh; đồng thời tạo không khí vui tươi sôi nổi cho thiếu niên, nhi đồng thực hiện phong trào rèn luyện thân thể, nâng cao sức khỏe, thể lực.

Câu hỏi 66: Lá cờ Đội Thiếu niên Tiên phong Hồ Chí Minh được xác lập kỷ lục Việt Nam vào thời gian nào? Thiếu nhi địa phương nào thực hiện lá cờ này?

Trả lời:

Kỷ niệm 68 năm Ngày thành lập Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh (15-5-1941 - 15-5-2009), 119 năm ngày sinh Bác Hồ kính yêu (19-5-1890 - 19-5-2009), Hội đồng Đội Thành phố Hồ Chí Minh đã tổ chức Ngày hội "Thiếu nhi Thành phố làm theo lời Bác" và Liên hoan Thiếu nhi làm nghìn việc tốt năm 2009.

Nhằm nêu bật ý nghĩa của những ngày kỷ niệm này, Hội đồng Đội Thành phố Hồ Chí Minh đã tổ chức thực hiện lá cờ Đội bằng ngôi sao có kích thước 10 x 15m, được ghép từ 300 mảnh (mỗi mảnh có kích thước 0,5 x 1m). Trên nền đỏ của cờ có vẽ huy hiệu Măng non, trong đó vòng tròn rộng 3,30m, dài 5,61m. Bên trong vòng tròn là hình ngôi sao năm cánh cao khoảng 1,32m, hình măng non màu vàng cao 4,62m đặt trên dòng chữ "Sẵn sàng" cao 1,32m, dài 2,63m.

Đặc biệt, trên lá cờ này có gắn 268.759 ngôi sao giấy. Trong đó các ngôi sao là hình thức đóng góp của các em thiếu nhi Thành phố Hồ Chí Minh gây quỹ hỗ trợ các bạn ở vùng sâu, vùng xa, số tiền thu được dùng để xây tặng một căn nhà bán trú cho học sinh miền núi tỉnh Điện Biên nhân kỷ niệm 55 năm chiến thắng Điện Biên Phủ (7-5-1954 - 7-5-2009). Lá cờ được Trung tâm Sách kỷ lục Việt Nam chứng nhận.

Câu hỏi 67: Em hãy cho biết mục đích, ý

nghĩa của cuộc thi viết thư do Liên minh Bưu chính thế giới (gọi tắt là UPU) tổ chức hằng năm? Cuộc thi UPU lần thứ 42 năm 2013 là năm thứ mấy Việt Nam tham gia? Có chủ đề gì?

Trả lời:

Cuộc thi viết thư quốc tế do Liên minh Bưu chính thế giới (gọi tắt là UPU) tổ chức hằng năm có mục đích, ý nghĩa: Nhằm góp phần phát triển khả năng viết văn và sự phong phú trong tư duy sáng tạo của thiếu nhi; tạo điều kiện thắt chặt tình hữu nghị giữa các dân tộc trong thế hệ trẻ, đồng thời giúp thiếu nhi hiểu thêm về vai trò của ngành bưu chính trong cuộc sống và phát triển xã hội.

Cuộc thi viết thư UPU lần thứ 42 năm 2013 là năm thứ 23 thiếu nhi Việt Nam tham gia có chủ đề: "Hãy viết thư để nói tại sao nguồn nước là quý" để hưởng ứng "Thập niên hành động - Nước đối với cuộc sống 2005 - 2015" của Liên hợp quốc. Trong hơn 20 năm tham gia viết thư quốc tế, UPU thiếu nhi Việt Nam đã 8 lần đoạt giải, trong đó 1 lần đoạt giải nhì (năm 2009), 1 lần đoạt giải nhất (năm 2010).

Câu hỏi 68: "Đêm hội trăng rằm" lần đầu tiên được tổ chức đồng loạt tại các địa phương trong cả nước vào năm nào? Hãy nêu ý nghĩa của đêm hội?

Trả lời:

Nhằm góp phần triển khai thực hiện có hiệu quả Nghị quyết số 06-NQ/TWĐTN của Ban Chấp hành Trung ương Đoàn về "Tăng cường tổ chức các hoạt động vui chơi giải trí cho thiếu niên, nhi đồng", Trung ương Đoàn, Hội đồng Đội Trung ương chỉ đạo các cơ sở Đoàn trong cả nước đồng loạt tổ chức "Đêm hội trăng rằm" cho thiếu nhi nhân dịp Tết Trung thu năm 2010. Chương trình lần đầu tiên được đồng loạt tổ chức cùng một thời điểm từ 19 giờ 30 phút đến 21 giờ ngày 21-9-2010 (tức ngày 14-8 âm lịch) tại tất cả các thôn, bản, xóm, phố đến các xã, phường, thị trấn.

Đây là hoạt động có ý nghĩa thiết thực nhằm góp phần tập hợp, thu hút đông đảo các em thiếu nhi tham gia vào các hoạt động vui chơi, giải trí lành mạnh; đặc biệt các em thiếu nhi đang sống, học tập và sinh hoạt tại các khu công nghiệp, khu chế xuất, các nhà mở, mái ấm tình thương, các trung tâm bảo trợ xã hội, các trường nội trú, các trung tâm nuôi dạy trẻ em mồ côi, các trung tâm nuôi dưỡng, phục hồi chức năng cho trẻ khuyết tật... đều được tham gia vào các hoạt động vui chơi Tết Trung thu.

Câu hỏi 69: Đại hội Cháu ngoan Bác Hồ toàn quốc đã được tổ chức mấy lần? Ở đâu?

Vào thời gian nào?

Trả lời:

Đại hội Cháu ngoan Bác Hồ toàn quốc đã được tổ chức bảy lần:

- Lần 1: Từ ngày 20 đến ngày 26-8-1981, Đại hội Cháu ngoan Bác Hồ toàn quốc lần thứ I đã được tổ chức tại Hà Nội, có 305 đại biểu Cháu ngoan Bác Hồ và 35 anh chị phụ trách Đội tiêu biểu trong cả nước về dự. Đây là Đại hội Cháu ngoan Bác Hồ có ý nghĩa lịch sử vì được tổ chức sau ngày đất nước thống nhất và tổ chức Đội được mang tên Đội Thiếu niên Tiên phong Hồ Chí Minh.

- Lần 2: Từ ngày 1 đến ngày 9-7-1986, Đại hội Cháu ngoan Bác Hồ toàn quốc lần thứ II đã được tổ chức tại Hà Nội và Hải Phòng, có 274 đại biểu Cháu ngoan Bác Hồ và 73 phụ trách Đội tiêu biểu trong cả nước về dự. Đoàn đại biểu quốc tế thiếu nhi Lào và Campuchia tham dự.

- Lần 3: Từ ngày 30-6 đến ngày 4-7-1990, Đại hội Cháu ngoan Bác Hồ toàn quốc lần thứ III đã được tổ chức tại Hà Nội và Nghệ An, có 189 đại biểu Cháu ngoan Bác Hồ và 45 phụ trách Đội tiêu biểu trong cả nước về dự. Đoàn đại biểu quốc tế thiếu nhi gồm Liên Xô, Lào và Campuchia tham dự.

- Lần 4: Từ ngày 2 đến ngày 6-7-1995, Đại hội Cháu ngoan Bác Hồ toàn quốc lần thứ IV đã được tổ chức tại Đền Hùng, tỉnh Phú Thọ và Hà Nội, có

179 đại biểu Cháu ngoan Bác Hồ và 58 phụ trách Đội tiêu biểu trong cả nước về dự.

- Lần 5: Từ ngày 7 đến ngày 12-7-2000, Đại hội Cháu ngoan Bác Hồ toàn quốc lần thứ V đã được tổ chức tại Hà Nội và Nghệ An, có 271 đại biểu Cháu ngoan Bác Hồ và 65 phụ trách Đội tiêu biểu trong cả nước về dự. Tham dự đại hội còn có Đoàn đại biểu thiếu nhi Việt Nam đang sinh sống và học tập tại Ba Lan, Hunggari, Lào, Campuchia và các đoàn đại biểu thiếu nhi quốc tế là Thái Lan, Lào, Campuchia tham dự.

- Lần 6: Từ ngày 16 đến ngày 18-7-2005, Đại hội Cháu ngoan Bác Hồ toàn quốc lần thứ VI đã được tổ chức tại Hà Nội và Nghệ An, có 270 đại biểu Cháu ngoan Bác Hồ và gần 100 phụ trách Đội tiêu biểu trong cả nước về dự.

- Lần 7: Từ ngày 17 đến ngày 21-7-2010, Đại hội Cháu ngoan Bác Hồ toàn quốc lần thứ VII đã được tổ chức tại Hà Nội và Nghệ An, có 400 đại biểu Cháu ngoan Bác Hồ và 100 phụ trách Đội tiêu biểu trong cả nước về dự.

Câu hỏi 70: Từ ngày thành lập đến nay, Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh đã vinh dự được Đảng, Nhà nước khen thưởng các hình thức nào?

Trả lời:

Từ ngày thành lập đến nay, Đội Thiếu niên

Tiền phong Hồ Chí Minh đã vinh dự được Đảng, Nhà nước khen thưởng:

- Ngày 15-5-1981, nhân kỷ niệm 40 năm Ngày thành lập (15-5-1941 - 15-5-1981), Đảng và Nhà nước ta đã tặng thưởng cho Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh Huân chương Hồ Chí Minh vì những đóng góp của tổ chức Đội trong sự nghiệp đấu tranh giữ nước, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Bác Nguyễn Hữu Thọ - Phó Chủ tịch nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam đã thay mặt Nhà nước gắn Huân chương Hồ Chí Minh lên lá cờ truyền thống của Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh.

- Ngày 15-5-2001, nhân kỷ niệm 60 năm Ngày thành lập (15-5-1941 - 15-5-2001), Đảng và Nhà nước ta đã tặng thưởng cho Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh Huân chương Sao Vàng vì "Đã có nhiều công lao to lớn đóng góp vào sự nghiệp cách mạng của Đảng và dân tộc".

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. *Lịch sử Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh và phong trào thiếu nhi Việt Nam*, Nxb. Thanh niên, Hà Nội, 2006.
2. *Sổ tay phụ trách Đội*, Nxb. Kim Đồng, Hà Nội, 2009.

MỤC LỤC

	<i>Trang</i>
<i>Lời Nhà xuất bản</i>	5
<i>Lời nói đầu</i>	7
<i>Câu hỏi 1:</i> Em hãy cho biết những vấn đề chung về Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh?	9
<i>Câu hỏi 2:</i> Em hãy cho biết hoàn cảnh ra đời của Hội Nhi đồng Cứu quốc (nay là Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh)?	10
<i>Câu hỏi 3:</i> Em hãy cho biết những thiếu niên cộng sản đầu tiên của nước Việt Nam được Bác Hồ lựa chọn đưa sang Quảng Châu (Trung Quốc) để vừa học văn hóa, vừa bồi dưỡng lý tưởng cách mạng trong năm 1925 - 1926 là những ai?	10
<i>Câu hỏi 4:</i> Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh thành lập ngày, tháng, năm nào? Ở đâu? Ai là đội trưởng đầu tiên của Đội? Ai là người phụ trách đầu tiên của Đội?	11
<i>Câu hỏi 5:</i> Em hãy cho biết mục tiêu của Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh là gì?	12
	73

- Câu hỏi 6:* Từ ngày thành lập đến nay, theo từng giai đoạn cách mạng, Đội ta đã thay đổi tên gọi mấy lần? Ý nghĩa của những lần đổi tên đó? 13
- Câu hỏi 7:* Em hãy cho biết có bao nhiêu hội viên nhi đồng (nay là đội viên) được tuyên thệ dưới cờ Đội trong ngày thành lập? Đó là những ai? 14
- Câu hỏi 8:* Hãy tóm tắt tiểu sử người Đội trưởng đầu tiên của Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh? 15
- Câu hỏi 9:* Điều lệ Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh được Ban Chấp hành Trung ương Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh thông qua tại Hội nghị lần thứ ba khóa IX có mấy chương? Bao nhiêu điều? Hãy nêu nội dung của các chương đó? 16
- Câu hỏi 10:* Em hãy cho biết nhiệm vụ của Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh là gì? 17
- Câu hỏi 11:* Em hãy cho biết các biểu trưng của Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh? Các biểu trưng đó được quy định ở đâu? 18
- Câu hỏi 12:* Ý nghĩa của Huy hiệu Đội là gì? Đội viên đeo Huy hiệu Đội ở vị trí nào? 19
- Câu hỏi 13:* Em hãy cho biết ý nghĩa của khăn quàng đỏ? 19

<i>Câu hỏi 14:</i> Em hãy cho biết các quy định về điều kiện và thủ tục để kết nạp thiếu nhi vào Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh?	20
<i>Câu hỏi 15:</i> Em hãy cho biết lời hứa của đội viên Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh?	20
<i>Câu hỏi 16:</i> Em hãy cho biết đội viên Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh có nhiệm vụ gì?	21
<i>Câu hỏi 17:</i> Em hãy cho biết có mấy yêu cầu đối với đội viên được quy định trong nghi thức Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh?	22
<i>Câu hỏi 18:</i> Em hãy cho biết có bao nhiêu nghi lễ của Đội được quy định trong nghi thức Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh?	23
<i>Câu hỏi 19:</i> Em hãy cho biết có bao nhiêu đội hình của Đội được quy định trong nghi thức Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh?	23
<i>Câu hỏi 20:</i> Em hãy cho biết Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh phụ trách, giúp đỡ nhi đồng như thế nào?	24
<i>Câu hỏi 21:</i> Ngay sau khi đất nước giành được độc lập, Bác Hồ đã viết thư gửi thiếu nhi Việt Nam nhân ngày khai trường. Hãy cho biết tháng, năm cụ thể và nội dung chính Bác Hồ căn dặn thiếu nhi trong thư đó?	25

- Câu hỏi 22:* Em hãy cho biết tên một số Đội Thiếu nhi Cứu quốc ra đời vào năm 1945, đã tổ chức những hoạt động gì để góp phần chống Pháp xâm lược? 26
- Câu hỏi 23:* Em hãy cho biết có bao nhiêu liệt sĩ thiếu niên Việt Nam tiêu biểu trong kháng chiến chống Pháp đã được Đảng, Nhà nước, Quân đội nhân dân Việt Nam truy tặng danh hiệu Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân? 26
- Câu hỏi 24:* Em hãy cho biết "Phong trào Trần Quốc Toản" bắt nguồn từ đâu? Nội dung, ý nghĩa của phong trào là gì? 27
- Câu hỏi 25:* Từ khi Bác Hồ khởi xướng "Phong trào Trần Quốc Toản" đến nay, Hội đồng Đội Trung ương đã tổ chức gặp mặt, liên hoan "Chiến sĩ Trần Quốc Toản" toàn quốc mấy lần để tuyên dương, tôn vinh những thiếu nhi thực hiện tốt "Phong trào Trần Quốc Toản" trong cả nước? 29
- Câu hỏi 26:* Phong trào "Kế hoạch nhỏ" được khởi xướng từ đâu? Năm nào? Nội dung phong trào là gì? 30
- Câu hỏi 27:* Phong trào "Nghìn việc tốt" được bắt đầu từ đâu? Nội dung phong trào là gì? 31
- Câu hỏi 28:* Em hãy cho biết, tấm gương tiêu biểu cho tinh thần "Tuổi nhỏ chí lớn"

- của thiếu niên miền Nam trong kháng chiến chống Mỹ là ai? 32
- Câu hỏi 29:* Em hãy cho biết năm 1960, Đảng ta ban hành văn bản nào liên quan đến thiếu niên, nhi đồng? Nội dung và ý nghĩa của bản chỉ thị đó? 32
- Câu hỏi 30:* Em hãy cho biết một số lời Bác Hồ dạy thiếu niên, nhi đồng Việt Nam? 33
- Câu hỏi 31:* Em hãy cho biết thời gian ra đời và nội dung của năm điều Bác Hồ dạy thiếu niên, nhi đồng? 36
- Câu hỏi 32:* Bác Tôn Đức Thắng - Chủ tịch nước trao cho Đội lá cờ thêu 16 chữ vàng nêu nhiệm vụ gì trong thời kỳ chống Mỹ, cứu nước? Đó là thời gian nào? 37
- Câu hỏi 33:* Sau ngày đất nước thống nhất, Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Việt Nam đã trao cho Đội Thiếu niên Tiền phong khẩu hiệu hành động mới gì? 38
- Câu hỏi 34:* Đoàn tàu mang tên "Đoàn xe lửa Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh" được đóng góp từ phong trào nào của thiếu nhi Việt Nam? Phong trào này do thiếu nhi địa phương nào khởi xướng? 38
- Câu hỏi 35:* Tại Hà Nội, có một khách sạn được xây dựng từ phong trào "Kế hoạch nhỏ" của thiếu nhi cả nước, là

khách sạn nào? Do thiếu nhi ở đâu khỏi xưởng?	39
<i>Câu hỏi 36:</i> Phong trào "Tìm địa chỉ đỏ" được khởi xướng từ đâu? Nội dung ý nghĩa của phong trào là gì?	40
<i>Câu hỏi 37:</i> Khu di tích lịch sử anh hùng Kim Đồng đã được xây dựng ở đâu? Vào thời gian nào? Khánh thành năm nào?	41
<i>Câu hỏi 38:</i> Thiếu nhi Việt Nam lần đầu tiên tham gia Đại hội Liên hoan thiếu nhi thế giới vào năm nào? Ở đâu?	41
<i>Câu hỏi 39:</i> Em hãy cho biết hoạt động nhằm tôn vinh "Chiến sĩ nhỏ Điện Biên" toàn quốc được tổ chức mấy lần? Ở đâu?	42
<i>Câu hỏi 40:</i> Hãy cho biết hoạt động nhằm tôn vinh "Chiến sĩ nhỏ Giải phóng quân" toàn quốc được tổ chức thời gian nào? Ở đâu? Có ý nghĩa như thế nào?	43
<i>Câu hỏi 41:</i> Gặp mặt "Thiếu nhi nghèo vượt khó" toàn quốc được tổ chức vào năm nào? Ở đâu? Từ cuộc gặp mặt này đã hình thành nên quỹ nào hỗ trợ cho thiếu nhi trong phong trào vượt khó?	43
<i>Câu hỏi 42:</i> Liên hoan, họp mặt "Thiếu nhi các dân tộc" toàn quốc được tổ chức mấy lần? Có ý nghĩa như thế nào?	44

- Câu hỏi 43:* Hội trại "Chỉ huy Đội giỏi" toàn quốc được tổ chức năm nào? Có ý nghĩa gì? 45
- Câu hỏi 44:* Luật bảo vệ, chăm sóc và giáo dục trẻ em được Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam thông qua năm nào? Ý nghĩa của việc ban hành luật này? 46
- Câu hỏi 45:* Hãy cho biết Hội đồng Đội Trung ương triển khai chương trình rèn luyện đội viên từ năm học nào? Có bao nhiêu chương trình rèn luyện theo từng lứa tuổi và bao nhiêu chuyên hiệu để phục vụ đội viên nhi đồng rèn luyện? 46
- Câu hỏi 46:* Em hãy cho biết nội dung bức thư của Chủ tịch nước tặng thiếu nhi Việt Nam tại Đại hội Cháu ngoan Bác Hồ lần thứ IV? 48
- Câu hỏi 47:* Lễ kỷ niệm 55 năm Ngày thành lập Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh tổ chức tại đâu? Những nội dung hoạt động ý nghĩa nào được tổ chức trong ngày kỷ niệm? 49
- Câu hỏi 48:* Em hãy cho biết các quỹ học bổng, quỹ hỗ trợ thiếu nhi do các cơ quan thuộc Trung ương Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh quản lý để hỗ trợ, tặng học bổng cho thiếu nhi cả nước hiện nay? 50

- Câu hỏi 49:* Em hãy cho biết các cơ quan báo chí, xuất bản nào trực thuộc Trung ương Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh thành lập để phục vụ thiếu nhi? 51
- Câu hỏi 50:* Em hãy cho biết các hình thức khen thưởng của Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh? 51
- Câu hỏi 51:* Em hãy cho biết nội dung tiêu chuẩn danh hiệu Cháu ngoan Bác Hồ cấp liên đội? 52
- Câu hỏi 52:* Năm 1988, Trung ương Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh đã ban hành danh hiệu và huy chương gì nhằm tôn vinh cán bộ phụ trách Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh? 53
- Câu hỏi 53:* Hãy cho biết hoạt động tuyên dương, tôn vinh cán bộ phụ trách Đội giỏi toàn quốc được tổ chức mấy lần? Ở đâu? Vào thời gian nào? 54
- Câu hỏi 54:* Em hãy cho biết tên người phụ trách Đội đã sáng tác nhiều bài hát hay cho thiếu nhi Việt Nam, cho biết một số ca khúc tiêu biểu? Ca khúc nào của nhạc sĩ được chọn là Đội ca của Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh? 55
- Câu hỏi 55:* Từ khi thành lập đến nay, Hội đồng Trung ương Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh đã trải qua mấy

nhiệm kỳ? Em hãy cho biết các anh chị Chủ tịch Hội đồng Đội Trung ương qua các nhiệm kỳ đó?	56
<i>Câu hỏi 56:</i> Phong trào "Áo lụa tặng bà" được Hội đồng Đội Trung ương phát động năm nào? Ở đâu? Kết quả đạt được và ý nghĩa của phong trào là gì?	58
<i>Câu hỏi 57:</i> Em hãy cho biết phong trào "Những viên gạch hồng" là gì? Tổ chức vào thời gian nào? Do ai khởi xướng?	58
<i>Câu hỏi 58:</i> Cuộc vận động "Vòng tay bè bạn" được Hội đồng Đội Trung ương phát động vào năm nào? Nội dung cuộc vận động là gì?	59
<i>Câu hỏi 59:</i> Em hãy cho biết Cuộc vận động "Thiếu nhi Việt Nam thi đua thực hiện năm điều Bác Hồ dạy" được phát động khi nào? Ở đâu?	59
<i>Câu hỏi 60:</i> Phong trào "Nghìn việc tốt" trong giai đoạn mới được Hội đồng Đội Trung ương phát động vào năm nào? Nội dung chính của phong trào là gì?	60
<i>Câu hỏi 61:</i> Hãy cho biết tấm gương thiếu nhi tiêu biểu trong phong trào "Nghìn việc tốt" đã được Chủ tịch nước gửi thư khen năm học 2008?	61
<i>Câu hỏi 62:</i> Cuộc vận động "Giúp bạn đến trường" được Hội đồng Đội Trung ương phát động vào năm nào? Nội dung, biện pháp chính và tiêu chí của Cuộc vận động là gì?	62

- Câu hỏi 63:* Chương trình "Thấp sáng ước mơ thiếu nhi Việt Nam" do Hội đồng Đội Trung ương tổ chức có mục đích, ý nghĩa như thế nào? 63
- Câu hỏi 64:* Năm học 2008 - 2009, Bộ Giáo dục và Đào tạo, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch và Trung ương Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh phối hợp ký kết kế hoạch liên ngành để tổ chức phong trào gì cho đội viên học sinh cả nước? 63
- Câu hỏi 65:* Ngày hội "Thiếu nhi khỏe - Tiến bước lên Đoàn" lần đầu tiên được đồng loạt tổ chức tại các trường học trong cả nước vào thời gian nào? Ý nghĩa của ngày hội là gì? 64
- Câu hỏi 66:* Lá cờ Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh được xác lập kỷ lục Việt Nam vào thời gian nào? Thiếu nhi địa phương nào thực hiện lá cờ này? 65
- Câu hỏi 67:* Em hãy cho biết mục đích, ý nghĩa của cuộc thi viết thư do Liên minh Bưu chính thế giới (gọi tắt là UPU) tổ chức hằng năm? Cuộc thi UPU lần thứ 42 năm 2013 là năm thứ mấy Việt Nam tham gia? Có chủ đề gì? 66
- Câu hỏi 68:* "Đêm hội trăng rằm" lần đầu tiên được tổ chức đồng loạt tại các địa

phương trong cả nước vào năm nào?	
Hãy nêu ý nghĩa của đêm hội?	67
<i>Câu hỏi 69:</i> Đại hội Cháu ngoan Bác Hồ	
toàn quốc đã được tổ chức mấy lần? Ở	
đâu? Vào thời gian nào?	68
<i>Câu hỏi 70:</i> Từ ngày thành lập đến nay,	
Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí	
Minh đã vinh dự được Đảng, Nhà	
nước khen thưởng các hình thức nào?	70
<i>Tài liệu tham khảo</i>	71

Chịu trách nhiệm xuất bản
Q. GIÁM ĐỐC - TỔNG BIÊN TẬP
NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA - SỰ THẬT
TS. HOÀNG PHONG HÀ

Chịu trách nhiệm nội dung
PHÓ GIÁM ĐỐC - PHÓ TỔNG BIÊN TẬP
NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA - SỰ THẬT
TS. VŨ TRỌNG LÂM
GIÁM ĐỐC NHÀ XUẤT BẢN KIM ĐỒNG
PHẠM QUANG VINH

Biên tập nội dung: LÊ THỊ DẮT

ThS. CHU VĂN KHÁNH

ThS. PHẠM THỊ THỊNH

ThS. VÕ TÚ OANH

Trình bày bìa: DƯƠNG THÁI SƠN

Chế bản vi tính: NGUYỄN QUỲNH LAN

Sửa bản in: PHÒNG BIÊN TẬP KỸ THUẬT

Đọc sách mẫu: ThS. VÕ TÚ OANH

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA - SỰ THẬT
12/86 phố Duy Tân, Cầu Giấy - Hà Nội

ĐT: 080.49221, Fax: 080.49222, Email: suthat@nxbctqg.vn, Website: www.nxbctqg.vn

TÌM ĐỌC

**Hội đồng Chỉ đạo xuất bản sách
xã, phường, thị trấn**

- 81 CÂU HỎI - ĐÁP VỀ ĐOÀN THANH NIÊN
CỘNG SẢN HỒ CHÍ MINH
- SỔ TAY ĐỘI VIÊN
- SỔ TAY CÁN BỘ ĐOÀN CƠ SỞ

8935211123939